

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, BIRŽELIO-JUNE 29, 2017 • Vol. CVIII NR. 75

Kaina 1.50

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-28-17

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 231 diena

Seime surengtoje spaudos konferencijoje „Pilietybės išsaugojimas – viskas Lietuvos Respublikos Seimo rankose“ dalyvavo iš k.: Arijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Arūnas Teišerskis, Jungtinės Karalystės Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Dalia Asanavičiūtė ir Seimo narys Žygimantas Pavilionis. Martyno Ambrazo nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Žibuoklė Martinaitytė: „Muzika – vidiniai namai“ – 4 psl.

Sodybų pilnėjimo metas – 6 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

LAUKIA TRYS IŠBANDYMAI

Seimas nutarė kreiptis į Konstitucinį Teismą (KT), kad jis išaiškintų savo priimtų nutarimų teiginius, susijusius su Lietuvos Respublikos piliečių galimybėmis kartu būti ir kitos valstybės piliečiais. Už tai numatantį Seimo nutarimą birželio 27 dieną balsavo 100 Seimo narių, prieš – 4, susilaikė 7 parlamentarai.

Primtu nutarimu siekiama išsiaiškinti, ar Seimui, nepakeitus Konstitucijos 12 straipsnio nuostatų, suteikiama galimybė Pilietybės įstatyme įtvirtinti teisinį reguliavimą, kad Lietuvos Respublikos piliečiai, po

nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. kovo 11 d. išvykę iš Lietuvos ir įgiję Europos Sąjungos (ES) ar NATO valstybės narės pilietybę, galėtų būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės piliečiai.

Kreipimusi taip pat siekiama išsiaiškinti, ar sąlyginai didelis asmenų, pagal galiojančią teisinę reglamentavimą turinčių Lietuvos Respublikos ir tuo pačiu metu kitos šalies pilietybę, skaičius (22 913) neprieštaruoja Konstitucinio Teismo suformuluotai teisei doktrinai, numatančiai, kad „dvigubos pilietybės atvejai turi būti ypač reti – išimtiniai“.

– 2 psl.

Šiaurės bei Baltijos šalių parlamentų vadovų apsilankymas JAV prekybos departamente. Viktoras Pranckietis – trečias iš dešinės. Tom Enqvist nuotr.

Seimo pirmininkas Washingtonė:

**sankcijos
Rusijai
turi būti
išlaikytos**

Birželio 27 d. Lietuvos Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis drauge su Šiaurės ir Baltijos šalių parlamentų pirmininkais Washingtonė susitiko su Jungtinių Amerikos Valstijų administracijos pareigūnais.

Susitikime su JAV viceprezidento patarėja nacionalinio saugumo klausimais Andrea Thompson aptarti Europos saugumo, Rusijos keliamų grėsmių, paramos ES Rytų partnerėms ir transatlantinio ryšio stiprinimo klausimai. Lietuvos Seimo vadovas ragino JAV ir toliau visokeriopa remti Ukrainą, šiuo metu vykdančią svarbias reformas, nepaisant, kad šalis tuo pačiu metu turi priešintis ir išorės agresoriui. – 3 psl.

Ilgai bijote to, kas taip trumpa – Seneca

LAUKIA TRYS IŠBANDYMAI

Atkelta iš 1 psl.

Konstitucinio Teismo klausima, ar toks sąlyginai didelis dvigubą pilietybę jau turinčių asmenų skaičius nesuponuoja, kad, laikantis teisinio lygiai-teisiškumo principo, analogiškas teisinis reglamentavimas turėtų būti taikomas ir kitai išvykusiųjų kategorijai – tiems Lietuvos piliečiams, kurie iš šalies išvyko po 1990 m. kovo 11 d.

Seimo nutarime pabrėžiama, kad nuo to laiko, kai 1992 m. spalio 25 d., buvo priimta Konstitucija, kurios 12 straipsnio nuostata riboja dvigubą pilietybę, ir nuo to laiko, kai Konstitucinis Teismas priėmė 2006 m. lapkričio 13 d. nutarimą ir 2013 m. kovo 13 d. sprendimą, aplinkybės iš esmės pasikeitė. Lietuva tapo NATO ir ES nare, labai daug Lietuvos Respublikos piliečių išvyko gyventi į kitas valstybes ir įgijo kitų valstybių pilietybę; padaugėjo į kitas valstybes išvykusių Lietuvos Respublikos piliečių santuokų su kitų valstybių piliečiais ir tokiose santuokose gimę vaikai įgijo ir kitos valstybės pilietybę; iš ES nutarus pasitraukti Jungtinei Karalystei, kurioje daug gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių gali siekti tapti Jungtinės Karalystės piliečiais, o jais tapę netektų Lietuvos Respublikos pilietybės.

„Siekiant išsaugoti iš Lietuvos į kitas valstybes išvykusių Lietuvos Respublikos piliečių ryšius su Lietuva, būtina jiems leisti būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės piliečiais“, – teigiama dokumente.

Referendumas suskaldys visuomenę

Prieš balsavimą surengtoje spaudos konferencijoje Seimo narys, konservatorius Žygmantas Pavilionis sakė, kad kreipimasis į Konstitucinį Teismą dėl Pilietybės įstatymo pataisų yra lemiamas momentas svarbaus klausimo nagrinėjime. Anot jo, į teismą kreipiamasi klausiant, ar priimta formuluoti, kad dviguba pilietybė gali būti suteikta tik itin reikšmingais atvejais, iš tikro atitinka realybę. „Dešimtims tūkstančių piliečių jau tokia išimtis yra suteikta. Ji suteikta mūsų seneliams, vaikams, net litvakai šią teisę išsaugo. Tai yra daugybiniai atvejai, tačiau mūsų kartos žmonės, tie, kurie labiausiai nusipelnė ir patyrė savo kailiu visas šios šalies reformas, iš jų ta teisė yra atimama“, – kalbėjo Ž. Pavilionis.

Jis sakė, kad su dviguba pilietybe susijusiais klausimais jau ne kartą buvo kreiptasi į Konstitucinį Teismą, tačiau nauja užklausa taps pirmu rimtu išbandymu teismui. Pasak parlamentarą, jei teismas neatsisveiks į pasikeitusią situaciją bei Lietuvos narystę Europos Sąjungoje ir NATO ir nesuteiks teisės gauti dvigubą pilietybę jos prašantiems žmonėms, antrasis išbandymas teks Seimui. „Seimas turės grįžti prieš šio klausimo ir svarstyti pilietybės įstatymo pakeitimus. Aš vis dar tikiuosi, kad ta politinė valia, kurią išreiškė 114 Seimo narių, bus dar kartą patvirtinta balsavimu, neatsisveigiant į visus gąsdinimus ar tikinimus, kad mes neturime teisės to daryti. Mes turime tą politinę valią įgyvendinti, tačiau jei Seimas to nepadarys, bus trečias išbandymas“, – sakė konservatorius Ž. Pavilionis.

Trečias išbandymas, apie kurį kalbėjo Seimo narys, būtų referendumas. Jis neslėpė bijantis, kad tokiu atveju viskas gali baigtis taip pat, kaip baigėsi balsavimas dėl branduolinės atėties. „Aš noriu atkreipti dėmesį ir politikų, ir teisininkų, kad mes dar turime galimybę šią situaciją suvaldyti šiandien, jeigu priimsime atsakingus sprendimus tiek pirmame, tiek antrame etape, nes jeigu pereisime į trečią, atsiduosime likimui su visomis įmanomomis ir nei-

Dalia Henke.

Martyno Ambrazo nuotr.

manomomis pasekmėmis“, – sakė konservatorius.

Lietuvių Bendruomenės užsienyje praktiškai vieningai teigia, kad atsakomybė dėl dvigubos pilietybės įstatymo priėmimo tenka parlamentui. Svarstymo Seime išvakarėse Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Dalia Henke išplatino pareiškimą „Priverstinis pasirinkimas ir suskaldyta visuomenė“, kuriame ragino vengti „trečiojo išbandymo“ – referendumo, nes, jos žodžiais, „referendumas yra patikimas instrumentas tautos valia palaiminti kardinalius politinius sprendimus“, bet „rinkėjus toks balsavimas padalina į dvi skirtingas grupes. Suskaldyta visuomenė net ir dešimtmečiams praejus neranda darnos ir susitarimo“.

Airijos Lietuvių Bendruomenės (LB) pirmininko Arūno Teišerskio nuomone, „dabar yra atsakomybės permetimas kažkam kitam“. „Pagal visus įstatymus Konstitucinis Teismas nekonsultuoja, jis žiūri ir prižiūri, ar galiojantys įstatymai, galiojantys potvarkiai atitinka Konstitucijai. Šiuo atveju kreipiamasi į instituciją dar nepriėmus nieko. Tai natūralu, kad atsakymas bus praktiškai toks pat, koks buvo anksčiau, nes situacija nepasikeitė“, – kalbėjo A. Teišerskis. Jis teigė, kad būtent dėl to yra itin svarbi Seimo narių valia ir atsakomybė, nes būtent jie yra įstatymais įgaliojami priimti sprendimus ir įstatymus ir jei jie laikysis savo valios, sprendimus jie turėtų priimti, net jei Konstitucinio Teismo išvada nebus palanki. „Seimo nariai turi savo rankose didžiulės minios Lietuvos piliečių likimą. Todėl labai siūlyčiau į tai žiūrėti atsakingai“, – sakė A. Teišerskis.

Jungtinės Karalystės LB pirmininkė Dalia Asanavičiūtė pasveikino Seimo sutarimą pasirašyti įstatymo pataisų projektą dėl dvigubos pilietybės. „Tai buvo didelis laimėjimas, didelis džiaugsmas kasdangi einant į rinkimus kone visi kandidatai pasakė už pilietybės išsaugojimą arba dvigubą pilietybę. Dabar matome besikartojančią istoriją, kaip tame filme 'Švilpiko diena', kai atsibundi ir supranti, kad vyksta lygiai tas pats scenarijus: įstatymo projektas pateiktas, į Konstitucinį Teismą kreipiamasi, Prezidentė vetuoja ir tuo viskas baigiasi“, – kalbėjo D. Asanavičiūtė. Anot jos, svarbu, jog Lietuvos piliečiai nebūtų priversti atsisakyti pilietybės dėl šeimos ekonominės gerovės ir pan. „Seimas turi priimti atsakomybę išsaugoti tuos piliečius“, – ragino Jungtinės Karalystės LB pirmininkė.

ELTA

LAIŠKAI

IR AŠ TAŠ MUMIJAS MAČIAU...

Perskaičiusi Rimo Černiaus parengtą straipsnį („Draugas“, birželio 17 d.) apie lietuviškąsias mumijas Šventosios Dvasios bažnyčioje, mintimis nusikėliau į 1939-tuosius metus. Aš tuomet buvau paskutinėje klasėje Kėdainių gimnazijoje.

Tą rudenį, pasikeitus politinei padėčiai, jau buvo galima įvažiuoti į Vilniaus kraštą. Tad mano gimnazijos istorijos mokytojas Simas Sužiedėlis suorganizavo mums, moksleiviams, ekskursiją į Vilnių. Jis mus vedžiojo po miestą ir pasakojo ne tik apie Vilnių, bet ir apie senovės Lietuvą supantį pasaulį. Besiklausiant mokytojo žodžių, sostinės gatvės, lyg kokiame filme, vaizdžiai prisipildė tų laikų įvykiais ir žmonėmis.

Simas Sužiedėlis mus nuvedė ir į Šventosios Dvasios bažnyčią. Nusileidus į požemius, savo akimis pamaciau vaizdą, kuris dar iki šiandien nepamirštamas. Prisimenu žemas požemio lubas ir kalnus lavonų kūnų, netvarkingai sukrautų vienas ant kito – išilgai, skersai. Lavonai buvo tokios švie-

siai rudos spalvos, vieni su galvom, kiti be galvų. Mačiau tik vieną lentyną, bet joje nebuvo sudėti kūnai, kaip straipsnyje minėta. Ten atskirai buvo surikiuota eilė kaukuolių.

Mokytojas pasakojo to laikmečio istoriją ir kaip XVII amžiuje kūrėsi Maskvos kunigaikštystė, kuri vėliau plėšė ir degino Vilniaus miestą. Jis mums aiškino ir lavonų atsiradimo bažnyčios požemiuose aplinkybes – būtent, kodėl jie čia buvo sukrauti, o ne palaidoti. Deja, aš dabar šito paaiškinimo nebeprisimenu – o būtų taip įdomu žinoti.

Tarybiniais laikais ne vieną kartą lankiausi Lietuvoje. Vienos tokios kelionės metu užėjau į Šventosios Dvasios bažnyčią. Norėjau aplankyti požemius ir vėl pamatyti tuos beveik neįtikėtinus vaizdus. Tačiau niekur nebegalėjau rasti įėjimo į kriptas – lyg nebūtų buvę. Klausinėjau žmonių, net teiravausi Vilniaus universitete, bet niekas nieko nežinojo, nieko nebuvo girdėję... Užtat malonu skaityti, kad šie požemiai ir mumijos ne tik dar vis egzistuoja, bet ir yra mokslininkų studijuojami.

Laiško autorė jaunystėje.

Asmeninio albumo nuotr.

Prieš kelias savaites sulaukiau 97-tojo gimtadienio, bet skaitydama straipsnį, tapau devyniolikmete ekskursante iš Kėdainių gimnazijos. Ačiū „Draugui“ (beje, laikraštį skaitau nuo 1949 metų) už įvairius ir įdomius straipsnius.

Jadvyga Kliorienė

Euclid OH

Laiškų kalbos stiliaus redakcija netaiso

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –

skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kizytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Pradėkime nuo to, ar galima viešojoje erdvėje meluoti. Meluoti negražu – taip dar vaikystėje mus mokė tėvai, mokytojai. O ar galima viešojoje erdvėje būti ne itin tiksliam? Ar siekiant įrodyti savo tiesą leistina sutirštinti spalvas? Mančiau, kad iš diskutuojančiųjų niekas neturi teisės reikalauti absoliutaus tikslumo, nes tiesiog niekas iš mūsų nepajėgus būti absoliučiai tikslus. Galų gale kam mums reikalingas šimtaprocentinis sterilumas? Kad bijotume suklysti? Kad nedrįstume turėti kitokios nuomonės, vengtume naudoti oficialiai statistikai prieštaraujančius faktus?

Man regis, viešoji erdvė – ne operacinė palata, kur kiekvienas ne ten ir ne taip panaudotas miligramas atneša mirtį. Viešoji erdvė – tai toji vieta, kur ne tik galima, bet ir būtina kalbėti drąsiai, be užuolankų, vartojant net ir piktus epitetus. Nes tokia yra Laisvojo žodžio kaina. Jei norime normaliai gyventi, tą kainą privalu sumokėti. Jei viešai kalbėdami ir rašydami bijosime apsirikti, – bus blogai. Turėsime cenzūrą, kuri atneša žymiai daugiau žalos nei tribūnose, TV ekranuose bei laikraščių puslapiuose nuskambėję aštrūs epitetai bei užgaulios nuomonės.

Todėl nustebau, kai partijos „Tvarka ir teisingumas“ pirmininkas Seimo narys Remigijus Žemaitaitis kreipėsi į Generalinę prokuratūrą dėl kelių Sveikatos apsaugos ministro Aurelijaus Verygos viešų teiginių. Paksistų lyderis panoro išsiaiškinti, ar Sveikatos apsaugos ministras nenusižengė įstatymams pateikdamas duomenis, kiek daug alkoholio per metus suvartoja lietuviai. Oficialiai nepardaryta nieko smerktino. Lietuvos Baudžiamajame kodekse (BK) tikrai numatyta atsakomybė ekspertams ar specialistams, kurie pateikė melagingą išvadą bei paaiškinimą. Ši BK nuostata reikalinga, nes meluoti – nuodėmė. Ypač jei esi oficialus pareigūnas.

Ir vis dėlto taip priekabiajai elgtis, mano supratimu, negalima. Knieti seimūnų Žemaitaitį paprotinti: nematau didelio skirtumo tarp alkoholio suvartojimo duomenų, kuriuos pateikė sveikatos apsaugos ministras Veryga, ir tų, kuriuos skelbė Lietuvos statistikos departamentas. Abiem atvejais mums turėtų būti gėda. Keletas litrų grynojo alkoholio kairėn ar dešinėn nesuteikia teisės džiūgauti. Kiekvienas Lietuvos gyventojas per metus suvartoja daugiau nei 10 litrų grynojo alkoholio, ir tai, kaip bežiūrėsime, – per daug didelė našta didelių ambicijų turinčiai tautai. Tik mirštančiai tautai – kaip tik.

Parlamentaro Žemaitaičio susirūpinimą dėl neva Verygos tendencingumų suprasčiau nebent tu atveju, jei lietuviai visai nevirtotų alkoholio. Lietuviai – abstinantai, o ministras, tik pamanyk, įrodinėja, kad esame vos ne visame pasaulyje daugiausiai degtinės, alaus ir vyno išgerianti tauta. Štai tada ministrą tikrai derėtų bausti realia laisvės atėmimo bausme. Bet juk lietuviai geria. Tad kas čia šmeižia Lietuvą, kas čia juodina lietuvius? Ir apie kokios žalos atlyginimą drįstama kalbėti?

Jei jau Žemaitaitis degte dega principingumu, galėtų kreiptis į Generalinę prokuratūrą dėl politikų, specialistų, statistų, ekonomistų, bankininkų, kurie prieš įvedant eurą žadėjo, jog kainos nekils. O jos ėmė ir pakilo. Akivaizdžiausiai. Vienas euras privalėjo prilygti maždaug trimis litams. Bet tikrovė – visai kita. Ironiškai kalbant, tuos šnekorius ir sodinkite į kalėjimus už melą, atnešusį patikliesiems lietuviams realių finansinių nuostolių. Priešingu atveju drįstu manyti: puolant Verygą siekta pigaus populiarumo. Arba net dar blogiau – oponentams trūksta idėjų, jie nežino, ko griebtis, štai ir strakalioja...

Beje, ministras Veryga nėra šventasis. Štai neseniai Seime buvo surengta parlamentaro Kęstučio Masiulio spaudos konferencija, kurioje, pasikvietęs specialistus iš provincijos, politikas ragino atsikvošėti Sveikatos apsaugos ministrą – nenaikinti provincijoje esančių gydymo įstaigų. Juolab kad prieš tapdamas ministru Aurelijus Veryga, remiantis konferencijoje išdėstytoms mintims, žadėjo jų neuždaryti. Jei tikrai žadėjo, tada už pažadų nesilaikymą tikrai turėtų nukentėti. Bet juk nenukentės. Nukentės tik tie provincijos miesteliai, kuriuose bus uždarytos sanatorijos bei gydymo įstaigos, gyventojai. Darbo vietų ten tikrai sumažės ir būtinai pa-

Kuo sergame?

GINTARAS VISOCKAS

Dar keletas milijonieriaus Ramūno Karbauskio „draudimų“ bei premjero Sauliaus Skvernelio „lengvatų naikinimo“, ir valdančiųjų „reformos“ mums asocijuosis su blogiu, dar didesniu nei Andriaus Kubiliaus vadinamoji „naktinė reforma“.

bjauriausių keiksmazodžių pakaitalu. Nejaugi valdantieji nežino, ką daro?

Naujausiam žurnalo „Valstybė“ numeryje redaktorius Eduardas Eigirdas svarsto, jog reformos Lietuvoje kompromituojamos specialiai, kryptingai. Suprask, Lietuvai priešiškos jėgos jau seniai ruošiasi naujesiems Lietuvos prezidento rinkimams. Prusiškoms jėgoms rūpi, kad į Daukanto aikštę ateitų žmogus, nesuinteresuotas vakarietiškos Lietuvos stiprėjimu. O tam, kad Lietuvos rinkėjas taptų apatiškas ir jam būtų lengva įpiršti „žavų populistą“, tereikia sukurti situaciją, kada lietuviams iki gyvo kaulo bus įgrįsę įvairiausi šalies tobulinimai. „Valstybė“ vadovas rašo: „Vien dėl pusę metų trukusių batalijų dėl alkoholio prieinamumo mažinimo Karbauskis sugebėjo pasiekti ne tik tai, kad žodis ‘reforma’ asocijuojasi su žodžiu ‘draudimai’, bet ir tai, kad visi girtuoklėliai į kitus rinkimus pirmą kartą balsuoti atšliaužtų ne už butelį, bet iš įsitikinimo, kad reformų ir draudimų era turi baigtis“.

Tikra bėda – jei jau masiškai balsuoti ateis girtuokliai, tikrai neišsirinksime gero prezidento.

Bet ir be „girtuoklių pagalbos“ vargu ar išsirinksime deramą politiką. Nes ir ne girtuokliai keistai elgiasi. Pavyzdžiui, birželio 16–17 dienomis buvo surengta politinių studijų konferencija, kuria pažymėtas Adolfo Damušio demokratijos studijų centro

daugės bedarbių, socialinių pašapų prašytojų.

Beje, vis labiau atrodo, kad Valstiečių ir žaliųjų įgyvendinamos reformos tyčia nevykusiai konstruojamos – kad kuo daugiau žmonių jomis nusiviltų. Dar keletas milijonieriaus Ramūno Karbauskio „draudimų“ bei premjero Sauliaus Skvernelio „lengvatų naikinimo“, ir valdančiųjų „reformos“ mums asocijuosis su blogiu, dar didesniu nei Andriaus Kubiliaus vadinamoji „naktinė reforma“. O juk nenorėtume, kad terminas „reformos“ taptų pačių

atidarymas Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje.

Konferencijoje dalyvavo žinomi Lietuvos ir išeivijos mokslininkai, politologai, istorijos tyrinėtojai. Tarp jų – filosofas dr. Kęstutis Girnius, sociologas dr. Boguslavas Gruževskis, filosofas ir istorikas dr. Kęstutis Skrupskelis, filosofai dr. Alvydas Jokubaitis ir dr. Vytautas Radžvilas, teisininkas Vy-

gantas Malinauskas, istorikė dr. Ilona Strumickienė, politologai dr. Laurynas Kasčiūnas ir Vytautas Sinica, žurnalistai, istorijos tyrinėtojai Valdas Vasiliauskas ir Vidmantas Valiušaitis.

Pranešimų autoriai susirūpinę svarstė, kodėl silpsta Lietuva. Visų jų pranešimai – vertingi. Tačiau autoriai kažkodėl neskubėjo dalinti savų pranešimų. Jie savo išmintį bruko į kišenes, portfelius – tarsi tyčia slėpė nuo visuomenės. Pavyzdžiui, filosofas dr. Alvydas Jokubaitis perskaitė pranešimą „Dabartinių reformatorių problema: jie nežino, ką daro“. Patiko. Paprašė, kad atsiųstų. Juk tekstas – sudėtingas. Iš atminties neatkursi. Suspėt užsirašyti – sunku. Įsirašyti į diktofoną ir paskui ilgai bei nuobodžiai šifruotis – dar sudėtingiau. Todėl drįsome užsiminti, kaip būtų patogų, jei atsiųstų. Tekstas reikalingas jau vien tam, kad neiškraipytume filosofo minčių, nepriveltume netikslumų. Mielai pažadėjo atsiųsti dar tą patį vakarą. Bet iki šiol – nei teksto, nei atsiųsimo.

Panašiai buvo nusiteikę ir kiti konferencijos dalyviai. Tarsi jiems užtektų tos negausios auditorijos, kuri buvo sugužėjusi į konferenciją, tarsi jiems užtektų savų laikraštukų ir internetinių *portaliukų*. Tiesiog keista: universitetų dėstytojai, patyrę vieši kalbėtojai užlipo ant scenos, iš popierėlio perskaitė savo pranešimus (tiesa, ne visi, pavyzdžiui, Vytautas Radžvilas popierėlio neturėjo), pasipuikavo savo išmintingumu, bet klausytojams nepaliko beveik jokios galimybės patiems įsigilinti į sudėtingus tekstus.

Kad ir kaip keista, bet drįstu manyti: nebuvo noro tarptautinės ir Lietuvos politinės, ekonominės, socialinės padėties vertinimus paskleisti kuo plačiau, ne tik kelių dešimčių vienminčių auditorijoje. Jau seniai pastebiu, kad šia „liga“ serga beveik visos ne valdžios rengiamos konferencijos, susirinkimai. Kaip sakoma, „verdama savo sultyse“, nenorima arba bijoma susitikti su abejojančiais, ne visiškai jų nuomonei pritariančiais. Prisimenu, publicistas antikomunistas Vilius Bražėnas sakydavo: mano straipsnį gali spausdinti bet kas, nors ir „Pravda“, svarbu, kad neiškraipytų minčių.

O kokių principu vadovaujasi minėtos konferencijos organizatoriai? Siekia sukurti iliuziją, kad „einama į mases“, o iš tiesų elgiasi taip, kad kuo mažiau mes žinotume, kas negero Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje?

Seimo pirmininkas Washingtone

Atkelta iš 1psl.

Susitikime kalbėta, kad tebesitęsiantys agresyvūs Rusijos veiksmai kelia pavojų taikai ir saugumui ir už Ukrainos ribų. Todėl sankcijos Rusijai turi būti išlaikytos tol, kol nebus visiškai įgyvendinti Minsko susitarimai. Susitikime taip pat aptartas JAV karių buvimo rytinėse Europos šalyse klausimas.

JAV viceprezidento patarėja pažymėjo, kad JAV karių buvimas regione atneša naudą abiem pusėms – taip išreiškiamas solidarumas su sąjungininkais bei pabrėžiamas JAV išpareigojimas kolektyvinei gynybai. Patarėja taip pat atkreipė dėmesį, kad JAV kariai gauna puikias treniravimosi ir įgūdžių stiprinimo galimybes.

Vizito JAV metu taip pat įvyko Lietuvos Seimo vadovo ir Šiaurės bei Baltijos šalių parlamentų pirmininkų susitikimas su JAV Prekybos departamento laikinai einančiu pusekretoriaus pareigas tarptautinei prekybai Israel Hernandez. Susitiki-

Seimo pirm. V. Prancietis (k.) dalyvavo diskusijoje apie iššūkius saugumui.

me kalbėta apie prekybos svarbą transatlantinių santykių stiprinimui. Pažymėta, kad Europos ir JAV bendradarbiavimas energetikos srityje, įskaitant ir suskystintų dujų prekybą, stiprina ne tik šalių ekonomikas, bet ir saugumą.

Seimo pirmininkas Washingtone dalyvavo ir seminare „Iššūkiai Šiaurės Europoje ir bendros pastangos juos nugalinti“.

„Džiaugiuosi, kad apie naujų saugumo iššūkių suvaldymą, paramą Ukrainai ar transatlantinių ekonominių ryšių stiprinimą Šiaurės ir Baltijos šalys bei JAV kalba vienu balsu. Susitikimuose Valstybės departamente, su senatoriumi Robert Menezes JAV atstovai ne kartą pabrėžė savo išpareigojimus NATO, to paties JAV tikisi ir iš kitų NATO šalių“, – sakė Seimo vadovas.

Lietuvos Respublikos ambasadoje JAV Seimo pirmininkas susitiko su Washingtono lietuvių bendruomene. Birželio 29 d. LR generaliniame konsulate New Yorke dalyvaus diskusijoje apie dvigubą pilietybę.

LR Seimo info

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Kompozitorė Žibuoklė Martinaitytė:

„Muzika man – vidinė gimtinė“

SIMONA MILIŪNAITĖ

Lietuvių kompozitorė Žibuoklė Martinaitytė į JAV atvyko trejiems metams, o gyvena čia jau vienuolika... Iš pradžių – San Francisce, dabar – New Yorke. Kompozitorės kūrinius galima išgirsti JAV bei Lietuvoje. Gegužės 19 d. festivalyje „Look+Listen“ New Yorke skambėjo Žibuoklės Martinaitytės premjerinis kūrinys 2 fortepijonams ir 2 mušamiesiems „Unique Forms Of Continuity in Space“.

Ž. Martinaitytės kūriniai skamba visur, bet daugiausiai Lietuvoje ir JAV – New Yorke ir San Francisce.

Linos Aidukės nuotr.

Neseniai dalyvavote festivalyje „Look + Listen“. Koks tai festivalis?

Tai jau daugiau nei dešimtmetį kasmet New Yorke vykstantis festivalis, pristatantis šiuolaikinę muziką vizualiojo meno erdvėse. Festivalio atmosfera itin demokratiška. Koncertus pristato radijo laidų vedėjai, mat visas festivalis vėliau yra transliuojamas per radiją, vyksta neformalus pokalbis su kompozitoriais. Dalyviai turi galimybę ne tik išgirsti kūrinius, bet ir susipažinti su pačiais autoriais bei apžiūrėti meno parodas. Pastaraisiais metais visi festivalio koncertai buvo nemokami, kas visuomet pritraukia nemažą būrį klausytojų, norinčių išgirsti platų šiuolaikinės muzikos žanrų spektrą ir aukšto lygio atlikėjus.

Festivalyje skambėjo Jūsų premjerinis kūrinys „Unique Forms Of Continuity in Space“. Kaip buvote įvertinta? Ar esate patenkinta grįžtamoju ryšiu?

Esu nepaprastai patenkinta kūrinio atlikimo kokybe. New Yorke ansamblis „Yarn/Wire“ tiesiog pribloškė savo interpretacija ir atlikimo įtaiga. Koncertas buvo gan ilgas – dvi valandos be jokios pertraukos, ir mano premjeriniam kūriniai teko garbė baigti koncertą. Netgi tokiomis sąlygomis atlikėjams pavyko išlaikyti klausytojų dėmesį, o tai – didžiulis komplimentas.

Kūrinio pavadinimas pasiskolintas iš italų futuristo Umberto Boccioni skulptūros „Unique Forms Of Continuity In Space“. Skulptūra ikūnija moder-

naus amžiaus dinamiškumą, persikėlusį ir į nuolatinio judėjimo kupiną muziką.

Pradėkite nuo pradžių. Gimėte Rusijoje, tuometiniame Leningrade, tačiau augote Lietuvoje. Kurį šalį laikote savo gimtine? Kur visada norisi sugrįžti?

Gyvenimo istorija ir geografija kartais būna gana paini. Taip, gimiau Rusijoje, lietuvių šeimoje. Kai atėjo laikas eiti į mokyklą, grįžome į Lietuvą. Gimtinė tegali būti viena, ir mano atveju tai visuomet yra ir bus Lietuva. Kaip ir gimtoji kalba, kuri per visą gyvenimą išlieka ta pati. Angliškai yra terminas „mother tongue“, kas pažodžiui išvertus reiškia motinos kalbą. Tai yra pirmoji kalba, kurią išgirstame vos gimę, kalba, kuria mūsų mamos dainuoja lopšines. Man tai buvo lietuvių kalba.

Ar prisiminimai apie Lietuvą vis dar įkvepia Jus kūrybai?

Lietuva yra taip giliai įsišaknijusi mano sąmonėje ir pasąmonėje, kad niekuomet nesijaučiu nuo jos atskirta. Be to, kasmet nemažai laiko praleidžiu Lietuvoje. Manau, lietuviška pajauta ir pasaulio matymas persmelkia mano muziką giluminiame lygmenyje. Tai – tarsi neišsenkamas gyvasties šaltinis, iš kurio nuolat semiuosi įkvėpimo ir jėgų.

Ar vaikystėje buvote muzikali?

Nuo pat mažų dienų apdainuodavau viską, ką mačiau ir patyriau. Matyt, nuo mano nuolat namuose skambančio balso gerokai pavargę tėvai nusprendė atiduoti į Kauno J. Naujalio meno mokyklą (dabartinę Naujalio meno gimnaziją).

Kada suvokėte, kad galite kurti? Kaip tai įvyko?

Studijavau muziką nuo ankstyvos vaikystės, tik kažkodėl nežinojau, kad ji kuriama ir šiais laikais. Atrodė, kad visi kompozitoriai gyveno labai seniai. Suvokimas, jog galiu kurti muziką aplankė kiek netikėtai. Būdama 13-os metų išgyvenau stiprų emocinį sukrėtimą ir, staiga paėmusi natų popieriaus lapą, pradėjau rašyti. Pati nesupratau, ką darau ir kodėl, bet nustebau atradusi, jog muziką gali kurti ir gyvieji! Atrodė, kad prisiliečiau prie kažko didelio, pranaštančio mane ir iki tol pažintą pasaulį.

Ar Jūsų šeimoje yra muzikuojančių? Jei taip, galbūt jie turėjo Jums įtakos?

Mano tėtis turėjo puikią klausą. Jis dainavo, grojo akordeonu ir netgi yra dirigavęs mėgėjų chorui. Būtent jo dėka susipažinau su muzika ir pasirinkau ją savo gyvenimo keliu.

Viename interviu minėjote, kad į JAV vykote tik trejiems metams, kad susipažintumėte su savo vyro krašto kultūra. Kiek laiko jau užsibuvote?

Toks buvo pradinis planas. Iš dalies jį įgyvendinome, nes po trejų metų persikėlėme gyventi į New Yorką. Beveik nepastebėjome, kaip nuo išvažiavimo iš Lietuvos praėjo ištisas dešimtmetis.

Ar nesigailite priėmusi šį sprendimą likti JAV? Galbūt planuojate grįžti gyventi, kurti į Lietuvą?

Sprendimas buvo gerai apgalvotas, nesigailiu. Santuokoje abu partneriai vienodai svarbūs, tad norint sėkmingų tarpusavio santykių, tiesiog būtina pažinti ne tik patį žmogų, bet ir kultūrinę terpe, iš kurios jis ar ji yra kilęs. Mes su vyru abu su „paragavome“ vienas kito kultūros ir dabar esame laisvi nuspręsti, kur gyventi. Manau, kad neišvengiamai grįšime į Lietuvą. Kada tai įvyks, kol kas sunku prognozuoti. Lietuvoje praleidžiu kiekvieną vasarą, kur užsiimu kūryba savo studijoje „Mėlynasis laumžirgis“, esančioje mano senelių sodyboje Utenos rajone.

Ar pasikeitė Jūsų muzika, kuriama New Yorke? Jei taip, kuo?

Muzika tikrai pasikeitė. Neįmanoma tiksliai pasakyti, ar tam turėjo įtakos geografinės vietos pasikeitimas, ar asmeninė netektis. Išvykimas į JAV sutapo su mano tėčio mirtimi. Kūryboje atsirado ilgesio, taip pat daugiau emocionalumo, prasiveržusio kiek netikėtai.

Ką reiškia kurti Lietuvoje ir New Yorke?

Kontekstas veikia. Pastebiu, kad kūriniai, rašyti New Yorke, pasižymi tam tikru nesuvaldomu energijos prostrūkiu ir intensyvumu, kuris yra būdingas šiam niekuomet nemiegančiam miestui. Kartais toji energija vargina, ir tada pradėdau ieškoti tylos. Lietuvoje viskas tarsi sulėtėja, ir tampa lengviau įsiklausyti į subtilius išgyvenimų niuansus ir surasti jiems tinkamą garsinę išraišką.

Kas Jus įkvepia kurti?

Pats gyvenimas. Jo trapumas ir laikinumas. Taip pat žmonių kūrybiškumas ir begalinės jo pasireiškimo formos.

Muzika. Ką ji Jums reiškia? Ar įsivaizduojate gyvenimą be jos?

Viename interviu esu minėjusi, kad muzika man yra ištikimas atskaitos taškas ar vidinė gimtinė, be kurios sunkiai įsivaizduočiau savo gyvenimą. Muzika – kaip tikrieji namai, į kuriuos vis sugrįžtu, o tiksliau – jų niekuomet nepalieku, juose jaučiuosi savi.

Žibuoklė Martinaitytė kartu su vyru kompozitoriumi True Rosaschi darbavosi prie audio-vizualinio projekto „Vanishing Lands (M-Islands)“.

Marcin Muchalski nuotr.

Kokia yra Jūsų muzika? Ar ji skirta visiems?

Taip, ji skirta visiems, norintiems ją išgirsti. Apibūdinti garsus žodžiais nėra lengva. Manau, kad būtent garsais galima išreikšti tai, kas žodžiais neaprasoma. Savo muzikoje kuriu tam tikrą emocinę kelią, kurioje sukonzentruotu pavidalu įmanoma patirti tai, ką realybėje galbūt išgyventume per ilgą laiką.

Kokią žinutę norite perduoti savo muzika? Ar klausytojai ją išgirsta?

Idealiu atveju norėčiau, kad klausytojas paskęstų pačioje muzikoje, užmiršęs apie viską aplinkui. Žinoma, tai vis sunkiau ir sunkiau pasiekti šiais „visuotinio išsiblašymo“ laikais, kai žmonių dėmesys, paveiktas nuolatinio šiuolaikinių technologijų naudojimo, vis trumpėja. Norisi, kad eilinis klausytojas ištrūktų iš savosios kasdienybės ir bent trumpam prisiliestų prie esmingesnių egzistencijos klodų, pajustų laikinumo grožį.

Kur dažniausiai galima išgirsti Jūsų muziką?

Mano kūriniai skamba visur, bet daugiausiai Lietuvoje ir JAV – New Yorke ir San Francisce. Visuomet galima apsilankyti mano interneto svetainėje www.zibuokle.com ir ten pasirinkti ko klausytis.

Ką reiškia būti kompozitore Jungtinėse Amerikos Valstijose?

JAV meno pasaulis itin komercializuotas. Kalbant apie New Yorką – čia maksimaliai sustiprėja išlikimo instinktas, nes susiniveliuojai ir paskęsti milžiniškoje anonimiškoje žmonių masėje. New Yorke yra begalė menininkų, ir kartais pasijunti mažu nereikšmingu sraigteliu, privalančiu puikiai funkcionuoti, kitaip tavo vietą

užims kitas – išradingesnis ir pažangesnis. Suvokus savo kūrybinės egzistencijos „neišskirtinumą“, telieka būti ištikimu muzikos tarnu ir pernešyti savęs nevalginti klausimais apie asmeninę tokio atsidavimo naudą.

Kartu su vyru esate kompozitoriai. Ar netrukdate vienas kitam kurti?

Prireikia nemažai pastangų ir gyvenimiškos patirties suderinti dviejų žmonių kūrybinius ir privataus gyvenimo poreikius. Tiesa, mano vyras True Rosaschi pastaraisiais metais kuria vis mažiau, tad toks klausimas praranda aktualumą. Praėjusiais metais kartu dirbome prie audio-vizualinio projekto „Vanishing Lands (M-Islands)“, skirto globalinio klimato atšilimo problemoms.

Kokie Jūsų ateities planai? Galbūt klausytojams žadate naujienų?

Šių metų pabaigoje Lietuvos muzikos informacijos centras išleis mano autorinę kompaktinę plokštelę. Tai – svarbus ir seniai lauktas įvykis. Iš įdomesnių projektų paminėčiau kitų metų pavasarį numatomą premjerą JAV – valandos trukmės audio-vizualinę kompoziciją „Prarasto grožio paieškant“, Vilniuje pristatytą 2016 m. rudenį. Šiuo metu rašau koncertą fortepijonui su kameriniu orkestru, kurio premjerą Lietuvoje atliks New Yorke

Kiekvieną vasarą Ž. Martinaitytė grįžta kurti į savo studiją „Mėlynasis laumžirgis“.

Ž. Martinaitytės asmeninio archyvo nuotr.

gyvenantis pianistas Gabrielius Alekna.

Galbūt norėtumėte kažką pridurti, ko nors palinkėti laikraščio „Draugas“ skaitytojams?

Linkiu bendrauti su tikrais draugais, o ne „virtualiais“ ir, užuot leidus

laiką socialiniuose tinkluose, dalintis juo su šalia esančiais realiais žmonėmis. Tas pats liečia ir meno pasaulį – linkiu kuo dažnesnio tiesioginio kontakto su meno kūriniais koncertuose, parodose ar kitose meno erdvėse.

Dėkojame už pokalbį.

Į Atlantą atvažiavo lietuviškas kinas

Atlantos lietuviai gausiai susirinko žiūrėti filmą „Emilija iš Laisvės alėjos“.

Kevin Ward nuotr.

LAURA BALTRUNAS

Lietingą gegužės 21-osios sekmadienį į Atlantą buvo atvažiavęs lietuviškas kinas. Tiesa, ne atvažiavo, o jį atvežė viena užsispyrusi ir tautiškai nusiteikusi bendruomenės narė Agnė Naujokas!

Padedant kitiems bendruomenės entuziastams bei filmo kūrybinei grupei mes, Atlantos lietuviai, turėjome progą pamatyti puikiai įvertintą Donato Ulvydo filmą „Emilija iš Laisvės alėjos“. Pasak Agnės, filmo prodiuserių komanda nusiteikusi populiarinti šią kino juostą tarp užsienio lietuvių, įskaitant ir mažas bendruomenes, todėl visas procesas ėjo „it per minkštą sviestą“. Nuo pirmo laiško kūrėjams iki seanso Atlantos kino teatre tepraėjo 2 savaitės. Rekordas! Tai bene vienintelis filmas, kuris buvo įdomus ir amerikiečių žiūrovui, sulaukęs liaupsų ir palaikymo.

Taigi smulkiai nepasakosiu filmo siužeto, kad nesugadinčiau intrigos tiems, kas jo dar nematė. Įvykiai vyksta 1972-ųjų sovietinės priespaudos

kamuojuamoje Lietuvoje, kai jauna aktorė pagal darbo paskyrimą atvyksta į Kauno dramos teatrą, rankoje spausdama partizaniškų eilių knygelę...

Kartais filme tas laikotarpis ir jo herojai per daug romantizuojami, tarpais scenos groteskiškos ir tuo pat metu juokingos, tačiau režisieriaus atskleista to laiko dvasia, patriotiškumas, galų gale – intriga įtraukia ir nepaleidžia iki paskutinių filmo minučių. Be abejo, yra ir meilės. Ne tik „stogą raunanti“ meilė tarp vyro ir moters, bet ir akla meilė Tėvynei, idealams, tikėjimui. Visas filmas yra lyg jausminga vizija, priverčianti labiau mylėti savo šalį, didžiulis ir tikėti ja.

Taigi paklausta, ar patiko filmas, noriu atsakyti, jog „patiko“ yra per banalu. Gal greičiau – „supurtė“, „sukrėtė“, „užkabino visas gyslas“. Po peržiūros liko nesuvalgyti spragėsiai, nubėgęs blakstienų tušas (regis, salėje neliko sausos akies) ir jausmas „it gavus su pliauska per pakaušį“. Aš dar kurį laiką galvojau apie tą laiką, apie nežmonišką laisvės troškimą, apie nepalaužtą dvasią ir ...apie bananus. Tiksliau – kad jų nebuvo. Štai toks buvo ašaromis sulaistytas sekmadienis. Ar verta pamatyti šį filmą? Ne tik verta – būtina!

Filmas „Emilija iš Laisvės alėjos“, gegužę pristatytas Atlantos lietuvių bendruomenei, vėliau keliavo per kitus Amerikos miestus.

VISŲ ŠALIŲ ANŪKAI, VIENYKITĖS!

Anūkų šventė prie Neries vingio

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Dardu iš Vilniaus autobusu. Mano kelionės tikslas – Kaišiadorių rajono Palomenės seniūnijos Rusių kaimas, esantis už 80 km nuo Vilniaus, 5 km nuo Zūbiškių miestelio. Kiek vėluoju. Autobusas į stotelę atvyko likus 10 minučių iki šventės pradžios, o iki kaimelio – dar gal 3–4 kilometrai.

Pakelės pievos kvepia, akys vis dar neįpratusios prie vasaros pradžios žalumos. Toks vėlyvas šiemet buvo pavasaris Lietuvoje. Nusiritu nuo kalvelės, šmurkšteliu į pušyną. Šventės rengėjai pasirūpino, kad svečiai neklaidžiotų – kiekvienoje kryžkelėje pastatė po rodyklę.

Pasiklysti – misija neįmanoma.

Žemuogės. Būtų smagu prigult ant samanų ir pasivaikšinti raudonšonėmis, bet laikrodis ragina – šventė turi prasidėti jau už kelių minučių. Bus tų žemuogių, – pagalvoju, ir pamatau į žvyrkelį iš plento miškan įsukančią mašinėlę. Ranką kilst, ir stabdžiai sucypia. Pradaręs dureles pasilabinu: gal į Rusius?

– Žinoma, – atsako jauna moteris prie vairo, – prašom! Tikriausiai į „Anūkų šventę“?

– Taip, tikrai...

Vienas kitas kelio vingis, ir išnyram iš miško. Geltonuoja rapsai, mėlynuoja lubinai, čirpia vyturiai, zuja kregždės. Vairuotojos klausiu – gal iš čia kilusi? Ne, – atsako, – aš visai iš kitos Lietuvos pusės, bet turiu anūkų, kuriuos labai myliu.

Jau iš tolo matyti vienkiemis, keliomis eilėmis, tarsi spalvingu lauko gėlių vainiku apgultas įvairių spalvų automobilių. Tai šitiek privažiavo!? – nusistebim kartu su vairuotoja.

Linksmybės kieme ir sode

Didžiuliame erdviame kieme su kruopščiai nušienauta žole iš tolo girdėti vaikų klegesys. Groja netrangi liaudies muzika, romantiškos sodybos kieme būriuojasi žmonės. Koks šimtas. Ne, daugiau – gal du šimtai. Troba tikriausiai – dar iš prieškarinio laikų, svirnas, ūkinis pastatas, apkaišytas senoviniais rakandais, įrankiais ir įnagiais. Ties sodybos riba – aukštas skardis su atsiveriančia didžiule erdve. Kiek akys užmato – miškai ir pušynai, neįtikėtinais plotus Neries upės vingis... Stulbinantis reginys, stulbinantis peizažas.

Išskėstomis rankomis, iš tolo šypsodamiesi pasitinka šventės savo kieme sumanytojai Nemira ir Virginijus Ablozevičiai.

Palomenės seniūnas Alvydas Kazlauskas.

Iš Rusių – po visą pasaulį

Šventė prasideda. Vedėjai pasakoja, jog „Anūkų šventė“ skiriama artėjančiam Lietuvos šimtmečiui. Popietė sugalvota norint sujungti visus anūkus, kokio amžiaus jie bebūtų, kurioje Lietuvos vietoje begyventų, ir prisiminti tuos, kurie kilę iš Rusių kaimo. Norima prisiminti tuos, kurie įsikūrę Anglijoje, Airijoje, JAV ir net Australijoje. Dabar šis kaimelis – vos kelios sodybos. Anksčiau čia būta visai kitaip – vakarais skambėdavo dainos, grodavo harmonika, vykdavo vakaruškos. Ruseniškiai kas keletą metų sugrįžta į savo gimtinę, aplanko artimųjų kapelius, prisimena jaunystę, vaikystę, kurią pasapnuoja Čikagoje ar Sidnėjūje...

Renginys išsiūbuoja. Kiek energijos įdėjo Nemira ir Virginijus Ablozevičiai... Tikriausiai ne vieną mėnesį buvo ruošiasi. Scenoje – Kalvių kaimo ben-

druomenės vaikų spektakliukas, Kaišiadorių kultūros centro vaikų kolektyvas „Žilvita“, visoje Lietuvoje gerai žinomas vaikų vokalinis ansamblis „Saulės vaikai“, vadovaujamas šalyje populiarios dainininkės Jūratės Miliauskaitės, Snieguolės Kotovos vadovaujamas mergaičių ansamblis...

Saulei pakrypus vakarop Nemira ėmė vardinti rėmėjus, be kurių pagalbos tokios šventės nebūtų galima suruošti, ir tai užtruko kelias minutes. Buvome net vaišinami. Pats smagiai nusiteikęs Palomenės seniūnas Alvydas Kazlauskas virė žuviene (iki Neries kranto – vos penkiasdešimt metrų), o Zūbiškių kultūros centro vadovė Nijolė Nartautienė, pasikaišiusi prijuostę, vaišino savo kepamais blynais... Kiti kepė dešreles, vaikai čiulpė saldumynus. Sode, už trobos, vyrai, apsupti būrio vaikų, plušėjo prie didžiulio oro baliono, kuris vis pūtėsi, brinko...

Pulkininkas

Šita šventė – vaikams. Pramogų čia jiems apščiai. Iš už keliolikos kilometrų, iš Ruklos karinio miestelio atvykę Lietuvos kariuomenės mechanizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis vilkas“ Kunigaikščio Vaidoto MPB kariai vaikams rodė ginklus, amuniciją, supažindino su karių gyvenimu, Lietuvos kariuomenės istorija. Pypliai dalyvavo maskavimosi pamokėse, granatų mėtymo varžybose. Gal kokių dešimties metų berniukas, ką tik „kariniuose maskuotės mokymuose“ išteptas slepiamaisiais dažais, išdidus tarsi pulkininkas vaikščiojo po sodą, apsikabinęs baltą cukraus vatos gumulą... Anūkam buvo skirtos ir piešimo pamokėlės, šokiai-pokiai, atrakcionai, konkursai, varžytuvės, koncertai ir kitokie užsiėmimai. Geriausiai, vikriausiai, smalsiausiai buvo apdovanoti. Suaugusieji taip pat nenuobodžiavo. Lietuvos policijos atstovai, išsirengę savo palapinę, rodė, ką jie gali ir moka, šunų dresuotojai demonstravo tarnybinių šunų gebėjimus.

Prašom į kitų metų šventę

Prieinu pakalbinti šeiminių – Nemiros ir Virginijaus, kurie šnekučiuojasi su Kaišiadorių klebonu. Jie svajoja kitąkart šventę surengti dar didesnę – jau ne tik Kaišiadorių rajono, ne tik artimiausių miestelių ir kaimelių, bet visos Lietuvos anūkų. Jie du galvoja, jog reiktų sukviesti po pasaulį išsilakčiusius Rusių ir aplinkinių kaimų gyventojus. Jeigu šias eilutes skaito kilusieji iš Kaišiadorių rajono, Palomenės seniūnijos, romantiško Rusių kaimelio, tegu parašo Nemirai. Jos elektroninis paštas: nemira.ablozevicene@gmail.com.

Buvo puiki diena. Grįžtu su skambancia nuo išpūdžių galva. Neris vanduo dar šaltas, maudytis anksti, vasara tik prasideda. Dangus pilnas vyturių, krūmai – volungių ir strazdų. Laukuose javai dar neišplaukę, mėlynuoja rugiagėlės ir kvapą gniaužia jazminų aromatas. Smėlėtu kaimo keliuku, per pušyną, palei senas kapinaites, apaugusias didžiulėmis liepomis, traukiu link miesto. Šventės klegesys su kiekvienu žingsniu vis tolsta...

Kariškiai pasakojo apie savo tarnybą.

Policija išnaudoja visas progas pagarsinti savo paslaugas.

Autoriaus nuotraukos

Grakštus žirgo šuolis ore – „Courbette“.

John Borys nuotraukos

Baltųjų Lipizzan piruetai.

mano širdelė pradėjo greičiau plakti – jau žinojau, koks didelis malonumas laukia čia, tarp tų žalių kalvų. Jau antrą kartą su entuziazmu vykome į Tempel žirgyną. Kaip ir pernai, parodomosios programos pasižiūrėti rinkosi ir jaunos šeimos su vaikais, ir žilagalviai, ir pasimatymą čia paskyrusios jaunos porėlės. Ypač jaudino galimybė po parodomosios programos apsilankyti arklidėse, paglostyti tuos nuostabiuosius Lipizzan žirgus, nusifotografuoti su jais ir jų dresiruotojais.

Turbūt ne veltui ši vieta pasižymi tokia didele trauka. Pasirodo, stiprus žmonių buvimas šalia arklių poveikis seniai žinomas. Dar V a. pr. m. e. Hipokratas rašė apie teigiamą jojimo poveikį sveikatai. O gerokai vėliau atsirado oficialus gydymo būdas – hipoterapija. Tačiau tai – jau kita tema.

Grįžkime prie mūsų austriškų nymylėtinių! Jau 35-tą sezoną „Tempel Lipizzans“ žirgai pateikia žiūrovams kvapą gniaužiančią 90 minučių trukmės programą. Šiomet debiutavo trys Lipizzan kumelės ir jų naujagimiai kumeliukai, neseniai atkeliavę tiesiai iš Piber, Austrijos. Tai pirmas atvejis nuo žirgyno įkūrimo, kai Tempel „importavo“ grynaveisles kumeles. Naujosios gyventojos visą vasarą pasirodys žirgyno ruošiamose programose. Kitas debiutas – rudos spalvos eržilas Maestoso Batrina – tai ypatingas atvejis, kai užaugęs Lipizzan netampa baltu. Tokie atvejai labai reti, ir, pasak programos vedėjo, šie žirgai neša laimę!

Žirgyno senieji ir naujieji šeimos nariai puikiai demonstruoja dresiravimo rezultatus. Iš pradžių jie arenoje linksmai šokinėja, vėliau išpildo vis sudėtingesnes ir sudėtingesnes trenerių užduotis, kol galop pabaigoje keturi itin disciplinuoti Lipizzan grakščiai ir preciziškai atlieka sudėtingą numerį, pavadintą „Quadrille: Ballet of White Stallions“. Žiūrovams taip pat pamaloninamas tokiomis ne kiekvienam žirgui pavaldžiais šuoliais ir piruetais, kaip „The Capriole“, „The Courbette“ bei „The Levade“. Puiki ne tik žirgų pasirodymų „choreografija“, bet ir muzikinė palyda – skamba Mozart, Strauss, Vivaldi, Handel kūriniai, o viskas užbaigiama Čaikovskio valsu iš „Eugenijaus Onegino“.

Vakariniai spektakliai – ideali pasimatymų vieta, stebint programą ir pasitinkant saulėlydį. Tik įėję būsite pavaišinti vynu ar alumi. Čia taip pat veikia užkandinė po atvirumi dangumi, yra suvenyrų parduotuvė (galbūt norėsite šeimos mažyliams parvežti dovanų baltakartį „lipizzaniuką“). Popietiniai spektakliai vyksta trečiadieniais ir sekmadieniais, vakariniai – šeštadieniais. Pasirodymų sezonas tęsis iki rugsėjo 10 d. Išanktinių bilietų kaina – nuo 27 dol., vaikams iki 15 metų, tarnaujantiems ka-

„Kadriljo“ finalas. Atsisveikiname iki kito karto...

riuomenėje ir veteranams taikomos nuolaidos. Esant nepalankiems orams, spektakliai vyksta uždaroje arenoje. Šalia žirgyno – nemokoma didelė automobilių statymo aikštė. Beje, liepos 20–22 dienomis žirgynas pirmą kartą lankysis Vienos Ispaniškosios jojimo mokyklos ir olimpinis treneris Arthur Kottas-Heldenberg. Daugiau informacijos – tel. 847-244-5330 arba žirgyno internetinėje svetainėje: www.tempefarm.com.

Šalies čempionai.

Istorija, menas ir muzika, susilieję grakštume

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

„Tempel Lipizzans“ žirgyno užduotis šiandien yra tokia pati, kaip ir įsikūrimo metais, 1958-aisiais, kai Tempel ir Esther Smith iš Piper fermos Austrijoje atgabeno į Jungtines Valstijas pirmuosius 20 Lipizzan žirgų. Jau beveik 60 metų čia saugiai veisiami, kruopščiai prižiūrimi ir treniruojami garsieji Lipizzan žirgai, puoselėjama klasikinio dresiravimo tradicija. Žirgynas rengiamos parodomosios programos ir ekskursijos į arklidžių užkulisius yra neįkainojama priemonė skleisti visuomenei šio klasikinio meno sinchronizuotų judesių grožį, darnų ryšį tarp arklio ir raitelio, įspūdingą žirgų atletizmą. Antrojo pasaulinio karo metu šiems žirgams grėsė visiškasis išnykimas. Nuo potencialaus sunaikinimo, kurį suplanavo artėjanti sovietų kariuomenė, juos 1945 m. pavasarį išgelbėjo JAV generolas George S. Patton. Ir nors dabar visame pasaulyje yra apie 8,500 Lipizzan žirgų, ši veislė laikoma viena rečiausių.

Išsikūrus vos valanda kelio nuo Čikagos centro, Old Mill Creek, nuostabiame gamtos prieglobstyje, „Tempel Lipizzans“ žirgynas dirba per istisus metus. Čia prityrę treneriai, įsisavinę šimtmetes europines aukščiausio lygio mokymo tradicijas, su ypatinga meile ir užsidegimu dresiruoja baltuosius žirgus. Beje, Lipizzan gimsta rudi arba juodi, o su metais šviesėja. Treniruoti jie pradedami nuo 4 metų, dažnai aktyvūs žirgai būna net sulaukę 20-ties. Žirgynas Old Mill Creek sukurtas pagal garsiosios Vienos Ispaniškosios jojimo mokyklos pavyzdį, dirba tais pačiais metodais. Austrijos sostinėje jojimo menas tobulinamas jau 450 metų – ne veltui 2015 m. UNESCO įtraukė šią legendinę įstaigą į „nematerialiosios kultūros paveldo“ sąrašą. Beje, „Tempel Lipizzans“ žirgyno savininkės, seserys Linda Smith Buonanno ir Martha Smith Simpson 1993 m. taip pat buvo įvertintos – Austrija jas apdovanojo „Officer's cross, Grand Decoration of Honor for the Service to the Republic of Austria“ ordinu.

Šeštadienio, birželio 24-tosios vakarą artėjant prie žirgyno vartų,

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Liepos 6-ąją švęs ant 100 piliakalnių

Vilnius (Mano vyriausybė) – Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programos įgyvendinimo koordinavimo komisijos posėdyje aptarti Šimtmečio minėjimo programos vykdomi projektai ir pačios šventės finansavimas.

Posėdžio metu taip pat pristatytas pirmasis artėjančio Šimtmečio pasitikimui skirtas renginys, kuris liepos 6 d. sukvies visus pasaulio lietuvius sugiedoti Tautiška giesmę ant 100 Lietuvos piliakalnių. „Valstybės dieną kartu giedodami Tautiška giesmę ant 100 Lietuvos piliakalnių ir visame pasaulyje pasitiksime atkurtos Lietuvos šimtmetį. Kviečiu visus prisijungti prie šios gražios iniciatyvos ir paraginti savo draugus bei artimuosius sugiedoti

himną, jei ne ant vieno iš pasirinktų piliakalnių, tai bent artimųjų rate”, – kviesdamas švęsti artėjančio Šimtmečio Lietuvos žmones teigė premjeras.

Atsižvelgiant į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės prašymą Komisijos posėdyje pritarta siūlymui Šimtmečio programoje labiau pabrėžti užsienyje gyvenančių lietuvių indėlį.

„Mums svarbus kiekvienas lietuvis, kur jis bebūtų, nes visi prisidedo prie valstybingumo atstatymo ir toliau prisideda prie jo puoselėjimo. Labai vertiname Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pastabas ir indėlį į Šimtmečio programą”, – kalbėjo Kultūros ministrė Liana Ruokytė Jonsson.

Įstojimo į NATO dieną (kovo 29 d.) prasidėjo kampanija „Ačiū”.

Ieškos tarpukario Lietuvos laivų

Klaipėda („Vakarų ekspresas”) – Klaipėdos mokslininkai rengiasi ieškoti Baltijos jūroje nuskandintų ir nuskendusius Lietuvos laivų, tarp jų – pirmojo nepriklausomo Lietuvos tarpukario turėto karo laivo „Prezidentas Smetona”. Į ekspediciją Klaipėdos universiteto mokomasis laivas „Brabander” tikisi išplaukti artimiausiu metu.

„Mūsų tikslas pirmiausia yra identifikuoti 'Prezidentą Smetoną' ir kitus laivus. Jų koordinatės yra lyg ir žinomos, bet jos šiek tiek skiriasi skirtinguose šaltiniuose. (...) Tame rajone yra dar kelios dešimtys laivų, tad savo laivus turėtume atpažinti pagal charakteringas detales”, – pasakojo projekto vadovas V. Žulkus.

Anot jo, šiuo metu 60–80 metrų gylyje gulinčių laivų identifikavimas turi istorinę reikšmę. Atkreipiamas dėmesys, kad į ekspediciją plauks ir pirmojo laivo „Prezidentas Smetona” kapitono Tado Daugirdo anūkas, specialiai tam atvykęs iš Kanados.

Burlaivis „Brabander” ieškos nuskendusio laivo „Prezidentas Smetona”. 15 min.lt nuotr.

Burlaivis „Brabander” tyrimus vykdys Estijos vandenyse. Ekspedicijos metu siekiama identifikuoti ne tik buvusį „Prezidentą Smetoną”, jis nuskandintas 1945 metais – tuomet, kai jau plaukiojo su Sovietų Sąjungos vėliava, bet ir mažesnius prekybinius tarpukario Lietuvos laivus „Panevėžys”, „Kretinga” ir „Utena”. Laivų neketinama kelti į paviršių.

Numatyti veiksmai dėl Gedimino kalno

Vilnius (Mano vyriausybė) – Atsižvelgdama į tai, kad šiuo metu Gedimino kalno pietrytinio šlaito ir Aukštutinės pilies rūmų liekanų būklė yra itin sudėtinga, Vyriausybė patvirtino neatidėliotųjų veiksmų planą, kuriame aiškiai įvardinti veiksmų terminai. Inicijuotas kreipimasis dėl ekstremalios situacijos paskelbimo, kai dėl gamtinio pavojaus nekilnojama kultūros vertybei kyla jos praradimo grėsmė.

Vyriausybės pasitarime nutarta kasdien stebėti Gedimino kalno pietrytinio šlaito būklės pasikeitimus ir nedelsiant imtis visų įmanomų priemonių galimai Gedimino kalno pietryčių šlaito nuošliaužai suvaldyti.

Ambasada Japonijoje kviečia vaikus piešti

Tokijas/Vilnius (Mano vyriausybė) – Lietuvos vaikai sėkmingai pasirodė 2016 m. Japonijoje vykusiame 24-ajame pasaulio vaikų piešinių konkurse, kuriame dalyvavo apie 20 000 vaikų nuo 6 iki 15 metų iš 85 valstybių. Konkurso tema – gamta, žemdirbystė, žmonės, šeima.

Konkursą remia Japonijos užsienio reikalų ministerija, Japonijos švietimo, kultūros, sporto, mokslo ir technologijų ministerija, Japonijos žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės ministerija, nacionalinis Japonijos

transliuotojas (NHK televizija), Japonijos menų mokytojų federacija, tarptautinė Japonijos bendradarbiavimo agentūra (JICA) ir tarptautinės bei nacionalinės žemdirbių organizacijos.

Lietuvos ambasada Japonijoje kviečia Lietuvos vaikus aktyviai dalyvauti ir šiemet vyksiančiame 25-ajame pasauliniame vaikų piešinių konkurse.

Registracijos formas galite rasti konkurso internetiniame puslapyje: <http://www.ienohikari.net/zugacon/english/>. Dalyvių registracija tęsis iki šių metų rugsėjo 29 dienos.

D. Trump sumenkino JAV įvaizdį

Washingtonas (ELTA) – JAV vadovaujant Donald Trump šalies įvaizdis pasaulio akyse gerokai suprastėjo. Nėgana to, didelė dalis kitų valstybių gyventojų nepasitiki dabartinio JAV prezidento gebėjimais vadovauti, rodo atlikta apklausa.

Praėjus penkiems mėnesiams nuo D. Trump prezidentavimo pradžios, apklausos, kurioje dalyvavo respondentai iš 37 šalių, rezultatai parodė, kad šiuo metu pasaulyje JAV palankiai vertina 49 proc. žmonių. Tuo tarpu Barack Obama prezidentavimo pabaigoje šis rodiklis siekė 64 proc.

JAV vertinimas dar ryškiau kritikai kurių artimiausių JAV sąjungininkių, įskaitant kaimynines Kanadą ir Meksiką bei partneres Europoje Vokietiją ir Ispaniją, akyse.

IS dalina „pasus į rojų”

Londonas (Diena.lt) – Teroristinė „Islamo valstybės” grupuotė išduoda savo šalininkams „pasus į rojų”.

Blankai pateko į Sirijos opozicijos rankas vykstant mūšiams dėl Rakos. Dokumentai išspausdinti aukštu

Apklausa, paremta 40 447 žmonių nuomone parodė dar didesnę nepasitikėjimą pačiu D. Trump. Vos 22 proc. apklaustųjų teigė tikintis, kad sprendamas pasaulio reikalus jis pasielgtų teisingai.

Tiek Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas, tiek Kinijos vadovas Xi Jinping, kuriais pasitiki atitinkamai 27 ir 28 proc. apklaustųjų, šiuo klausimu vertinami geriau nei D. Trump.

Mažiausiai D. Trump pasitiki Meksikos (5 proc.) ir Ispanijos (7 proc.) gyventojai.

Apskritai, 75 proc. visų apklausoje dalyvavusių žmonių D. Trump apibūdino kaip arogantišką, 65 proc. – kaip netolerantišką, o 62 proc. – kaip pavojingą. Tačiau net 55 proc. apklaustųjų jį laiko stipriu lyderiu.

poligrafiniu lygiu, juose arabų ir anglų kalbomis cituojamas Koranas. Jie ragina IS šalininkus vykdyti teroro aktus naudojant mirtininkų diržus arba užminuotus automobilius. Paso savininkui už tai žadamas rojus.

Š. Korėjos grėsme reikia „skubiai užsiimti”

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump pareiškė, kad Šiaurės Korėjos branduolinio ginklavimosi ir balistinių raketų kūrimo programų keliamą grėsmę reikia „skubiai” imtis spręsti.

Nepaisydama tarptautinio pasmerkimo ir sankcijų, Šiaurės Korėja turi sukaupti nedidelį branduolinį ar-

senalą ir kuria branduolinius ginklus gebančias nešti balistines raketas, keliančias didelę grėsmę Japonijai ir Pietų Korėjai. Prognozuojama, kad Pchenjanas gali greitai pasigaminti raketų, pajėgių smogti JAV žemyninei daliai.

Washingtonas Pietų Korėjoje laiko 28 tūkst. karių; be to, regione dislokuotos stiprios karo laivyno pajėgos.

Kibernetines atakas patyrė Ukraina, Rusija ir Danija

Kijevas/Vilnius (LRT.lt) – Keli Ukrainos bankai bei kompanijos, tarp kurių yra ir valstybinė elektros įmonė, patyrė kibernetinę ataką.

Centrinis bankas teigia, kad ataką sukėlė „nežinomos kilmės virusas”. Kurie bankai konkrečiai nukentėjo nuo šio viruso, bankas kol kas neskelbia.

„Centrinis bankas mano, kad bankininkystės sektoriaus gynybos infrastruktūra prieš kibernetines atakas

yra adekvati, ir išpuolio padariniai bus greitai neutralizuoti”, – teigia banko atstovai.

Valstybinė elektros bendrovė „Ukrenergo” teigia, kad jos IT sistema patyrė kibernetinę ataką, tačiau užtikrino, jog energijos tiekimas ar kitos įmonės operacijos nesutruko. Sutruko ir Ukrainos geležinkelio, kelių ligoninių veikla.

Tuo pat metu pranešama apie kibernetines atakas Danijoje, Rusijoje.

Rusijoje žymiausias – Stalinas

Maskva (Radio Svoboda) – Sociologams paprašius Rusijos gyventojų išvardyti žymiausias visų laikų ir tautų asmenybes, į pirmąjį penketą pateko Josifas Stalinas (38 proc.), Vladimiras Putinas ir Aleksandras Puškinas (po 34 proc.), Vladimiras Leninas (32 proc.) ir Petras I (29 proc.).

Per analogišką apklausą 2012 metais pirmąsias penkias vietas sąrašė užėmė tos pačios asmenybės, tik jos buvo išsidėsčiusios kita tvarka. Pirmojoje vietoje taip pat buvo Stalinas (42 proc.), o toliau ėjo Leninas ir Petras I (po 37 proc.), Puškinas (29 proc.), Putinas (22 proc.).

Kinijoje traukiniai pasiekė 400 km/val greitį

Pekinas (Technologijos.lt) – Kinijos geležinkelio korporacija „China Railway” „Pekinas-Šanchajus” linija paleido naujus traukinius, galinčius pasiekti maksimalų 400 km per valandą greitį.

Kaip tvirtina traukinių gamintoja, naujųjų traukinių modelių „Fuxing CR400AF” aerodinamika, palyginti su ankstesnės kartos CRH380 traukiniais, bus geresnė, be to, naujieji modeliai bus ekonomiškėsi, o jų eksploatavimo laikas sieks 30 metų, tuo tarpu CRH380 modelių – 20 metų. CRH380 traukinių maksimalus greitis siekė 300 km per valandą.

Kinijos geležinkelio linijų ilgis sudaro apie 124 tūkst. km, iš jų per 22 tūkst. km – greitaeigės geležinkelio ma-

Naujas traukinys važiuos 400 km/val greičiu. Daily Mail nuotr.

gistralės.

Greitaeigiais traukiniais, kursojančiais linija „Pekinas-Šanchajus”, kasdien keliauja vidutiniškai 505 tūkst. keleivių.

VERSLO NAUJIENOS

Ko neturėtų kalbėti naujokas darbe

Pradėjus dirbti naujame darbe svarbu ne tik sukurti teigiamą pirmąjį įspūdį, bet ir sugebėti greitai prisitaikyti prie biuro taisyklių.

Nauji kolegos, darbo tvarka ir specifika, vadovas – naujokui tikrai yra dėl ko nerimauti pirmosiomis dienomis darbe. Nors dažniausiai kiti komandos nariai ir būna pasirošę padėti, tačiau naujokui irgi derėtų apgalvoti ką ir kaip sakyti, idant nesugriautų reputacijos dar net neparodęs pirmųjų darbo rezultatų.

„Ankstesniame darbe mes taip darėme“

Suprantama, kad pirmosios dienos tokia frazė ir gali keletą kartų išsprūsti. Vis dėlto jei tai kartojasi nuolat, tuomet bendradarbiai gali imti galvoti, jog naujokas ne tik, kad negali užmiršti ankstesnės darbovietės, bet ir mano, jog šioje įstaigoje viskas daroma ne taip, kaip reikėtų. Neerzinkite bendradarbių, vėčiau susipažinkite su nauja darbo tvarka, perpraskite veiklos specifika ir tik tuomet dalin-

kitės išvalgomis, ką reikėtų koreguoti, kaip derėtų efektyvinti procesus.

„Reikėjo paprašyti didesnės algos“

Net jei ir gailėtės, kad nepavyko susitarti dėl solidesnio atlygio, nevertėtų šiuo savo „rūpesčiu“ dalintis su bendradarbiais. Išmeskite iš galvos visus galėjau, turėjau ir susikoncentruokite į darbą. Kuomet baigsis bandomasis laikotarpis ir kalbėsitės su vadovu, tuomet ir bus laikas spręsti atlygio klausimą.

„Nesąmonė“

Naujame darbe tikrai gali būti dalykų, kuriuos sunkoka suprasti. Visgi nereikėtų daryti toli siekiančių išvadų ir sakyti, kad visa tai „nesąmonė ir niekas taip nedaro“. Pasistenkite į padėti žvelgti pozityviai, pamėginkite, suprasti, kodėl priimami tokie sprendimai. Galiausiai, paklauskite ilgiau dirbančių bendradarbių, kodėl elgiatės būtent taip.

„VerslasInn“

Vasaros aprangos kodas biure

Įsibėgėjus vasarai ir termometrų stulpeliams šoktelint aukštyn, kas kartą kyla klausimas, kaip gi derėtų rengtis vasariškais laisvalaikio apdarais, vis dėlto yra aprangos detalių, kurių nevertėtų demonstruoti biure.

Šortai

Nors šortai nėra įprastas biuro darbuotojo drabužis, tačiau priklausomai nuo įmonės specifikos, gali būti dėvimi vasarą. Svarbiausia atsiminti, kad šortai neturėtų būti pernelyg trumpi ir itin kasdieniški, t. y. labiau pritinkantys paplūdimiui nei darbui.

Atviri drabužiai

Kad ir kaip būtų karšta lauke, vis dėlto biure tikrai neskoninga vilkėti atvirus, peršviečiamus ir daug nuogo kūno atidengiančius drabužius. Pagrindinė taisyklė – jeigu vilkėdami drabužį galite eiti į paplūdimį, vadinasi, tikrai negalite jo rengtis darbe.

Šlepetės

Nesvarbu, kiek kainuoja šlepetės, tai vis tiek šlepetės ir jomis avėti biure nepridera.

„Verslo žinios“

Mobilieji telefonai nurungė bankomatus

Mobiliosios bankininkystės vartotojų skaičius žaibiškai auga, o bankai neslepia planų visas paslaugas perkelti į mobiliąją erdvę. Vis dėlto kai kurie ekspertai bankus ragina pernelyg nesididžiuoti, esą reali pažanga šioje srityje dar menka, tuo tarpu vartotojams primygtinai siūlo apsisarvuoti budrumu – į mobiliąją bankininkystę nusitaikiusių sukčių daugėja.

„Dabartinės programėlės leidžia pažiūrėti, kiek banko sąskaitoje turime pinigų, pervesti juos iš vienos sąskaitos į kitą, apmokėti kai kurias sąskaitas. Tai šaunu, bet pažanga dar labai nedidelė. Naujoji mobiliosios bankininkystės, ar, tiksliau, „mobiliosios piniginės“, era prasidės, kai gyventojai galės atsiskaityti už pirkinius ir pa-

slaugas ne neprisiliesdami prie kompiuterio, grynųjų pinigų ar mokėjimo kortelių, kai visos lojalumo kortelės taps virtualios, ir galėsime matyti visus jose sukauptus taškus, siūlomas lojalumo programas ir daugybę kitų dalykų. Viskas juda į teigiamą pusę, bet dar anksti didžiuotis. Kiekybiškai esame palypėję tiek, kad jau galime kalbėti apie įspūdingus skaičius, tačiau kokybiškai esame ant pirmojo laiptelio“, – sako ekspertas Džiugas Paršonis.

Didėjant vartotojų mobilumui, kartu daugėja ir į mobiliuosius telefonus nukreiptų kenkėjų. Pagrindinis sukčių tikslas – apgauti vartotoją, kad šis įsidiegtų kenksmingą programėlę.

BNS

Euro ir kitų valiutų santykiai (2017 metų birželio 29 d.)

1 USD (JAV doleris) – 0,88 €
1 AUD (Australijos doleris) – 0,68 €
1 CAD (Kanados doleris) – 0,67 €
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,14 €
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,65 €

Bankrutuoja Boris Becker

Buvusi teniso žvaigždė vokiečių Boris Becker negalėjo gražinti skolų, todėl Jungtinės Karalystės teismo buvo pripažintas bankrutuojančiu.

Londonė gyvenanti 49-erių buvusi pirmoji pasaulio raketė nuo 2015-ųjų spalio negrąžino skolų bankui „Arbuthnot Latham & Co“. Nors viešai skolos dydis neskelbiamas, tačiau B. Becker teisininkai bandė įrodyti, kad tenisininkas netrukus galėtų refinansuoti vilos Maljorkoje (Ispanija) paskolą ir taip surinkti apie 6 mln. Eur.

Buvusi teniso legenda yra laimėjusi 6 Didžiojo kirčio turnyrus, dar 4 kartus liko antroje vietoje. 1987 m. jis tapo tuo metu jauniausiu Wimbledono nugalėtoju, tuomet jam buvo 17 m. O jau 1991-aisiais uždirbo pirmosios pasaulio raketės titulą. Per savo profesionalią karjerą B. Becker laimėjo daugiau nei 18 mln. Eur.

Trejus metus nuo 2013 m. B. Becker treniravo ketvirtąją pasaulio raketę Novaką Djokovičių, o šiuo metu komentuoja teniso turnyrus didžiuosiuose Europos žiniasklaidos kanaluose.

ELTA

Buvusiai pirmajai pasaulio raketei B. Becker gresia juodos dienos.

Mirror nuotr.

Kas sukurs vaizdo įrašą apie Lietuvą

Vyriausybės kanceliarija paskelbė viešąjį pirkimą, norėdama įsigyti vaizdo įrašo, užsienio auditorijoms pristatančio Lietuvą kaip modernią ir kūrybingą šalį, kūrimo paslaugas.

„Vaizdo įrašas bus rodomas Valsybės atkūrimo šimtmečio minėjimo renginių užsienyje metu, jis bus tiesiogiai platinamas užsienio žiniasklaidai, juo dalijamasi socialiniuose tinkluose“, – sakė Vyriausybės kanceliarijos atstovė Karolina Paulonytė.

Siekiami, kad iki lapkričio vidurio būtų pagamintas iki 3 minučių trukmės įrašas, kuris galėtų būti trumpintas iki 1 minutės trukmės, subtitruotą keliomis kalbomis: anglų, prancūzų, ispanų, rusų, vokiečių, lenkų ir kinų.

Tai jau nebe pirmas bandymas pristatinėjant Lietuvą užsieniui, tačiau visi jie baigdavosi skandalais ir didžiulių lėšų iššvaistymu.

BNS, „Draugo“ info

Susiriejo dėl saldinių popieriukų

Maskvos konditerijos fabrikas „Krasnyj Oktiabr“ bylinėjasi su Šiaulių šokolado ir saldinių gamintoja „Naujoji Rūta“ dėl dar vieno saldinių pakuočių dizaino.

Lietuvos apeliacinis teismas atmetė „Naujosios Rūtos“ skundą ir paliko galioti Vilniaus apygardos teismo

kovo pradžioje priimtą nutartį, kuria Šiaulių fabrikui uždrausta gamintiems saldiniams naudoti žymenį „Krasnaja Šapočka“ (liet. „Raudonkepuraite“). Maskvos fabrikas Lietuvoje yra įregistravęs minėtą prekės ženklą.

„Diena.lt

Lietuva įsigijo dujų iš JAV

Gamtinių dujų tiekimo ir prekybos bendrovė „Lietuvos dujų tiekimas“ pasirašė sutartį su JAV bendrove „Cheniery Marketing International“ ir įsigijo suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) krovinių.

Planuojama, jog dujos atkeliaus iš JAV, tačiau tiksli dujų kilmė paaiškės,

ELTA

kai SGD tanklaisis pajudės į Klaipėdą. Jeigu dujos į Lietuvą atplauktų iš pačios JAV, tai būtų pirmas kartas, kai Lietuvą pasiektų šios šalies SGD.

„Cheniery“ valdo SGD skystinimo terminalą Louisianoje.

Nauja sala vilioja amerikiečius

Nedidelė sala, netikėtai iškilusi prie JAV Šiaurės Carolinos valstijų pakrantės, labai greitai tapo turistų traukos centru.

Apie 1,6 km ilgio ir maždaug 300 metrų pločio sausumos ruožas atsirado balandį. Jis neoficialiai pavadintas „Kriauklelių sala“, nes buvo nubarsytas moliuskų kriauklelėmis.

Specialistai perspėjo, kad turistams, mėginantiems nusigauti iki salos, gresia pavojai. Tai itin populiarį žvejybos zona, todėl jos dugne iš-

lieka daug žvejybos kabliukų. Šis ruožas gali būti pavojingas tiems, kas mėgins iki salos nusigauti sekuluma. Be to, čia galima susidurti su rykliais ir dygliauodegėmis rajomis. Tačiau poilsiautojai nepaiso šių perspėjimų.

Kriauklelių salą suformavo jūros srovės ir audros. Ji gali išnykti lygiai taip pat greitai, kaip atsirado, arba gali išsiplėsti ir susijungti su Kyšuliu.

ELTA

Draugo fondo tarybos susirinkimas

Karštą, bet laime paženklintą birželio 13 d. Draugo fondo taryba susirinko apžvelgti Fondo veiklos ir pasvarstyti ateities planų. Tardama žodį tarybos pirm. Marija Remienė pranešė, kad metinis „Draugo“ pokylis vyks spalio 29 d. Ji pabrėžė, kad „Draugas“ tarnauja visiems lietuviams ir todėl visiems turėtų rūpėti „Draugą“ išlaikyti. Apgailestavo, kad lituanistinės mokyklos neprenumeruoja „Draugo“, nors jų veikla „Drauge“ labai dažnai aprašoma. Sakė teiksianti Lietuvių Fondui (LF) prašymą užsakyti „Draugą“ lituanistinėms mokykloms. Minėjo, jog šiais metais „Draugas“ LF pateikė iš viso keturis prašymus.

Posėdyje dalyvavo ir „Draugo“ direktorių tarybos pirm. Vytautas Stanevičius. Savo pranešime jis pirmiausia pasidžiaugė, jog Jono Daugirdo dėka dėdomas pastangos suskaitmeninti „Draugą“ nuo pat pirmo numerio iki dabar. Tokiu būdu „Draugas“ taptų internetu prieinamas visame pasaulyje. Visi sutiko, kad toks užmojis atvertų kelią gilesniam išeivijos supratimui ir sudarytų galimybę rengti išeivijos istorijos studijas. Dėkojo Draugo fondui už 20 000 dol. paramą šiam projektui vykdyti ir vylėsi, kad šį projektą parems ir LF. Šis užmojis yra visų

lietuvių reikalas.

V. Stanevičius pristatė dabartinę „Draugo“ padėtį bei pasidžiaugė šiltu bendravimu su „Draugo“ patalpų savininkais tėvais marijonais, ypač su provincijolu Kazimierz Chwalek, MIC.

Iždininkas Leopoldas von Braun pasidžiaugė, kad sutvirtėjus ekonomikai padidėjo ir Draugo fondo kapitalas. Turėjome labai sėkmingą pavasario vaju, nes pasitaikė ir stambesnių aukų; iš viso aukų gauta apie 33 000 dol. Tačiau būta ir nemažai išlaidų – „Draugo“ leidybai Fondas šiemet jau skyrė 42 500 dol.

Svarstant einamuosius reikalus pirmininkė Remienė priminė, kad šių metų Fondo suvažiavimas vyks lapkričio 11 d. „Draugo“ patalpose. Nutarta, kad suvažiavimui pirmininkaus Augustinas Idzelis. Kadenciją baigia šie Tarybos nariai: Augustinas Idzelis, Marija Remienė ir Birutė Zalatorienė. Sutarta, kad būtina reikia skelbti rudens vaju, kurio tema turėtų būti kreipiama į Lietuvos nepriklausomybės 100 metų sukaktį.

Ir toliau laukiame aukų ir naujų skaitytojų, kad „Draugas“ gyvuotų dar daug metų.

„Draugo“ info

SKAITYKITE

„Draugą“ greičiau! www.draugas.org

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SAUGUMO IR GREIČIO GARANTIA

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigalkščų Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalya
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Rūta Staniulienė, gyvenanti **Woodridge, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Jūsų parama dar ilgam išsaugos gimtąją kalbą išeivijoje.

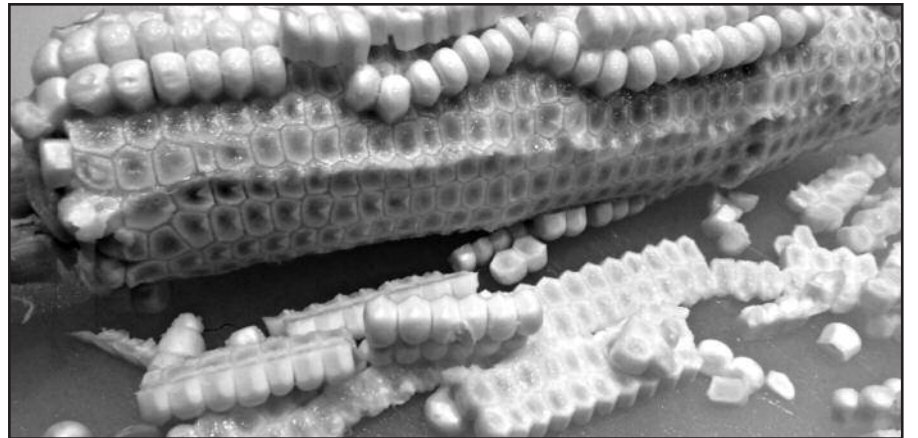
Jane Brasauskas, gyvenanti **Halethhorpe, MD**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Ruth Z. Gricius, gyvenanti **Agoura Hills, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį išeivijoje.

MANO VIRTUVĖ

Kukurūzų mėgėjams

Ne veltui juos taip mėgsta amerikiečiai! Kukurūzai – vertinga daržovė, juose yra angliavandenių, baltymų, riebalų, vitaminų A ir C, taip pat kalio, fosforo, kalcio, geležies. Be to, termiškai apdorojama ši daržovė daug geriau išsaugo vitaminus nei, pvz., pupelės ar žirniai. Tad siūlome pasigaminti patiekalų iš kukurūzų.

Šviežių kukurūzų sriuba

Reikės:

4 kukurūzų burbuolių
1/2 svogūno
3 šaukštų augalinio aliejaus (pvz., kukurūzų)
1 raudonosios paprikos
1/2 puodelio grietinės
vandens arba daržovių sultinio
pundelio petražolių
jūros druskos
baltųjų pipirų

Kukurūzų burbuoles nuvalyti, nuplauti, nuo burbuolių peiliu nupjauti grūdus. Smulkiai sukapti svogūną.

Puode įkaitinti aliejų ir jame apkepinti svogūną, kad įgautų gražią auksinę spalvą. Tuomet į puodą suberti kukurūzus, pakepinti minutę, užpilti verdančiu vandeniu arba daržovių sultiniu ir virti 30 minučių.

Išvirus sutrinti elektriniu maišytuvu, dalį grūdų paliekant papuošimui. Įpilti grietinės, suberti likusius kukurūzų grūdus, pagal skonį pagardinti druska ir pipirais, išmaišyti.

Raudonąją papriką apkepti ant grotelių arba orkaitėje, nulupti apkeptą odele. Išimti sėklas, o minkštimą sutrinti iki košelės.

Prieš patiekiant sriubą pakaitinti, išpilstyti į lėkštes, į kiekvieną įdėti po šaukštą paprikos masės ir pabarstyti smulkintais petražolių lapeliais.

Kukurūziniai blynėliai su slyvomis

Reikės:

1 sv (500 g) tamsių slyvų
2 anyžių žvaigždučių
1 cinamono lazdelės
3 šaukštų rudojo cukraus
4 šaukštų kukurūzų miltų
1 arb. šaukštelio kepimo miltelių
1 kiaušinio
1 puodelio pieno
1 arb. šaukštelio riešutų sviesto
augalinio aliejaus kepimui
druskos

Slyvas nuplauti, nusausinti, išimti kauliukus, supjaustyti gabaliukais. Tuomet suberti į keptuvę, užpilti cukrumi, įdėti cinamono lazdelę, anyžius ir kaitinti 10–15 minučių.

Kiaušinį išplakti su pienu, suberti kukurūzų miltus, sumaišytus su kepimo milteliais ir druska, įdėti šaukštelį riešutų sviesto. Viską išplakti.

Į keptuvę įpilti augalinio aliejaus ir kepti nedidelius blynėlius. Iškeptus dėti ant popierinio rankšluosčio, kad susigertų riebalai.

Blynėlius patiekti karštus su slyvų padažu.

Skanaus!

Laukiu Jūsų vasariškų receptų!

Indrė

Aldona Chesna, gyvenanti **Chicago, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

Jonas Svera, gyvenantis **Bloomfield Hills, MI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį išeivijoje.

Algimantas J. Norkevičius, gyvenantis **Westborough, MA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Pulkininko Stepono Rusteikos 130-osioms gimimo metinėms

STASYS IGNATAVIČIUS

Žymus tarpukario Lietuvos valstybės ir visuomenės veikėjas, teisininkas, LŠS centro valdybos narys, pulkininkas, vidaus reikalų ministras Steponas Rusteika gimė 1887 m. liepos 5 d. Rygoje. 1908 m. baigė Rygos Aleksandro gimnaziją, stojo mokytis į Tartu universiteto Teisės fakultetą. 1914 m. baigęs universitetą tapo diplomuotu teisininku. Prasidėjęs I Pasauliniam karui buvo mobilizuotas į Rusijos kariuomenę, dalyvavo mūšiuose. Buvo pasiūstas mokytis į Kazanės karo mokyklą ir ją sėkmingai baigė.

1917 m. bolševikams Rusijoje užgrobus valdžią ir 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Tarybai paskelbus Nepriklausomybės Akta, S. Rusteika grįžo į Lietuvą. Bolševikams veržiantis į Lietuvos gilumą ir 1918 m. gruodžio 26 d. paskelbus kreipimąsi į Lietuvos vyrus, 1919 m. sausio pradžioje savanoriu stojo į besikuriančią Lietuvos kariuomenę. Paskirtas Šiaulių miesto komendantūros teisų skyriaus viršininku, su pertraukomis ėjo ir miesto karo komendantu pareigas. 1920 m. pradžioje skiriamas Telšių miesto ir Telšių apskrities karo komendantu ir šias pareigas ėjo iki 1930 m. vasario 1 d.

Telšiuose aktyviai reikėsi Šaulių sąjungos veikloje. Jo iniciatyva apskrityje buvo įsteigta daug šaulių būrių, rūpinosi šaulių koviniu parengimu. Jis buvo ir Lietuvos tautininkų sąjungos narys, „Jaunosios Lietuvos“ sąjungos tarybos narys. Taip pat plk. S. Rusteiką galima paminėti kaip vieną iš pagrindinių politinio sekimo ir kontržvalgybos organizatorių 1928–1933 m. Kartu su kitais Lietuvos saugumo tarnybos vadovais Aleksandru Survila, Jonu Statkumi ir Augustinu Povilaičiu jis padėjo Lietuvos kontržvalgybos pagrindus.

1930 m. vasario 1 d. plk. S. Rusteika buvo paskirtas Lietuvos kriminalinės policijos valdybos (taip tuo metu buvo vadinama prie Vidaus reikalų ministerijos veikusi Lietuvos saugumo tarnyba) direktoriumi ir šias pareigas ėjo iki 1931 m. balandžio 2 d. Jam vadovaujant buvo atskirti politinis sekimas ir kontržvalgyba, sustabdytas duomenų rinkimas apie asmenis, pageidaujančius įsidarbinti valdiškoje tarnyboje arba norinčius gauti ištikimybės liudijimą (tokie duomenys buvo renkami nuo 1920 m., vėliau jie buvo ne itin išsamūs). Vykdamas šias pertvarkas, stiprinant Lietuvos saugumą ir demaskuojant prof. Augustino Voldemaro bei „Geležinio vilko“ organizacijos rengiamą perversmą, 1930 m. rugpjūčio 19 d. „Geležinio vilko“ organizacijos narys Julius Vaitkevičius-Plaštakis (buvo S. Rusteikos agentas, „Geležinio vilko“ organizacijoje ir teikė duomenis apie organizacijos narius, už ką jam buvo mokama net po 100-200 litų) pasikvietė S. Rusteiką į „Kontinento“ viešbutį naujai informacijai pateikti. Plaštakis, vykdydamas organizacijos vadovų nurodymą, šio susitikimo metu mėgino nužudyti S. Rusteiką. Apie šį pasikėsinimą rašė Aras Lukšas savo straipsnyje „Nevykę ‘vilku’ žaidimai“ („Lietuvos žinios“, 2013 08 16). Krimi-

nalinės policijos viršininkas atsipirko nesunkiais sužeidimais, o sąmokslininkams buvo iškelta baudžiamoji byla.

Reikėtų paminėti, kad organizuojant perversmą ir pasikėsinimą į Respublikos Prezidentą Antaną Smetoną, teisiųjų suole atsiderė pučo organizavimu apkaltinti prof. Augustinas Voldemaras, „Geležinio vilko“ organizacijos įkūrimo iniciatorius Algirdas Sliosraitis, kpt. Antanas Mačiuika bei kiti – iš viso 24 asmenys.

Formuojant naują (XV), Juozo Tūbelio vadovaujamą, ministrų kabinetą, plk. S. Rusteika buvo pakviestas vidaus reikalų ministru. Paskirtas tuo metu, kai Europoje keitėsi tarptautinė padėtis, Sovietų Rusijoje stiprėjo Stalino diktatūra, Vokietijoje vis aktyviau reikėsi A. Hitlerio vadovaujami nacionalistai. Sovietų Rusija aktyvino agentūrinę-žvalgybinę veiklą užsienio valstybėse, taip pat ir Lietuvoje, kurioje nuo 1930 m. aktyvėjo pagrindinė Lietuvos komunistų partija, buvo verbuojami agentai iš įvairių gyventojų sluoksnių. Agentais tapdavo net kai kurių įtakingų pareigūnų vairuotojai. Kūrėsi rusų žvalgybos priedangos įstaigos ir įmonės. Vadovaujant S. Rusteikai, buvo imtasi griežtų priemonių rusų agentams ir asmenims, dirbantiems kitų valstybių žvalgyboms, išaiškinti ir juos sutramdyti. Imta organizuoti kursus pareigūnams, užsimantiems kontržvalgybine veikla.

Taip pat jo vadovaujamoje žinyboje buvo įvykdyta daug esminių reformų. Kriminalinėje policijoje buvo įkurta darbo kontrolės institucija – Kriminalinės policijos inspektoriatas tarnyba. Pirmuoju inspektoriumi 1931 m. gruodžio mėnesį buvo paskirtas Albertas Frėjus. Šios tarnybos pareigūnai tikrino policijos pareigūnų darbo kokybę, ėmėsi vidaus tyrimų. S. Rusteika nustatė, kad kriminalinės policijos diena bus švenčiama kasmet spalio 27 d. 1933 m. visose policijos struktūrose buvo įsteigti šaudymo ir sporto instruktorių etatai, kas pagerino policijos pareigūnų kovinį ir fizinį pasirengimą.

Ypač S. Rusteika nusipelnė steigdamas Valstybės saugumo departamentą. 1933 m. gegužės 29 d. jis pertvarkė Kriminalinės policijos valdybą į Valstybės saugumo departamentą (pertvarkymas įsigaliojo 1933 m. birželio 1 d.). Saugumo tarnyba buvo atskirta nuo Kriminalinės policijos. Netrukus S. Rusteika paskelbė ir Valstybės saugumo departamento statutą. Jo pirmieji paragrafai skelbė, kad Valstybės saugumo departamentą sudaro valstybės saugumo policija ir kriminalinė policija. Valstybės saugumo policija buvo įkurta vietoj kriminalinės policijos I skyriaus, kuris nuo 1927 m. atliko vidaus saugumo tarnybos funkcijas, ir šis skyrius nuo 1932 m. aktyviai bendradarbiavo su Interpolu. Po pertvarkos šias funkcijas perėmė naujai įsteigtas departamentas. Šiame VSD statute pirmą kartą buvo akcentuojamas objektyvumas tiriant galimus nusikaltimus: „(...) pildydamas tarnybos pareigas, tarnautojas neturi žiūrėti asmenų visuomeninės padėties, bet turi griežtai laikytis įstatymų bei įsakymų nustatytos tvarkos...“ Valstybės saugumo policijos vadovu buvo paskirtas Felicijonas Bortkevičius, kuris drauge su S. Rusteika ėmėsi priemonių

policijos kriminalinei veiklai stiprinti, įkurta daugiau etatų, padidinti policijos pareigūnų atlyginimai.

Laikotarpis, kurio metu plk. S. Rusteika vadovavo Vidaus reikalų ministerijai, buvo gana painus. Lietuvoje vidaus situacija nebuvo stabili, aktyvėjo sovietinių agentų veikla, Klaipėdos krašte aktyviai veikė slaptos vokiečių organizacijos, aktyviai reikėsi plečkaitininkai (III Seimo nario socialdemokrato Jeronimo Plečkaičio, 1927 m. Lietuvos socialdemokratų emigrantų suformuota grupuotė, siekusi su Lenkijos kariuomenės pagalba nuversti tautininkų valdžią, veikė Lietuvoje, Lenkijoje, Latvijoje ir Vokietijoje), tarp Lietuvos kariškių atsiradavo sąmokslininkų. 1934 m. pavasarį grupė įtakingų karininkų, vadovaujamų gen. Petro Kubiliūno, užmezgė slaptus ryšius su prof. Augustinu Voldemaru ir ruošė perversmo planą. Birželio 7 d. Husarų pulkas, kai kurie 2-ojo pėstininkų pulko ir karo aviacijos padaliniai nužygiavo Laisvės alėja į Kauno senamiestį. Tai buvo sąmokslininkų jėgos demonstravimas. Po kelių valandų į Prezidentūrą atvyko generolas P. Kubiliūnas ir išdėstė voldemarininkų reikalavimą – pakeisti vyriausybę. Prezidentas nesutiko su reikalavimais paleisti vyriausybę, gen. P. Kubiliūnas buvo suimtas. Netrukus buvo suimti ir kiti sąmokslininkai, tais pačiais metais įvyko ir jų teismas.

Daug sudėtingesnė padėtis 1930-1934 m. buvo Klaipėdos krašte, kur aktyvėjo slaptų vokiečių „Sovog“ (Socialistų tautos sąjunga) ir CSA (Krikščionių socialistų darbininkų sąjunga) organizacijų veikla. Šių organizacijų, kurias atvirai rėmė Vokietijos NSDAP partija, nariai siekė Klaipėdos krašto prijungimo prie Vokietijos. Buvo suformuoti ir slapti smogikų būriai „Sturm Kolone“ ir „Sturm Abteilung“, kurių nariai slaptai treniravosi, rengė kovines pratybas ir kartais pražygiuodavo Klaipėdos gatvėmis dainuodami nacistines dainas. Šioms organizacijoms vadovavo Ernestas Noimanas ir Teodoras Zesas, palaikę glaudžius ryšius su Vokietijos nacistų lyderiais. Kai 1933 m. Adolfas Hitleris tapo Vokietijos kancleriu, Klaipėdos krašte nacistų galia dar labiau išaugo. Jie užvaldė mokyklas, kai kurias įstaigas, veržėsi į krašto valdžios struktūras, nuolat rengdavo triukšmingus mitingus. 1933 m. pabaigoje sukarintos vokiečių grupuotės ėmė rengtis sukilimui. Vidaus reikalų ministras plk. S.

Steponas Rusteika

Rusteika įsakė rinkti įrodymus apie rengiamą sukilimą, griežtinti sienos apsaugą su Vokietija. Be to, siekiant išvengti provokacijų ir apsisaugoti nuo neigiamos įtakos, 1934 m. pradžioje buvo išleistas įsakymas, draudžiantis policijos ir saugumo darbuotojams vykti į Vokietiją.

Nors kai kurie politikai ragino neaštrinti santykių su Vokietija, 1934 m. birželio mėn. S. Rusteika įsakė suimti sąmokslininkus – organizacijų lyderius, aktyvius veikėjus. Vėliau vyko šių asmenų teismas (buvo teisiami 142 asmenys, per kratas pas 805 įtariamuosius buvo konfiskuoti 1104 šaunamieji ginklai, rasta daug nacistinės atributikos ir dokumentų), įkalinti nuo 6 iki 15 metų buvo 87 sąmokslininkai.

1935 m. S. Rusteika pasitraukė iš vidaus reikalų ministro pareigų. Tais pačiais metais jis buvo išrinktas Kauno miesto viceburmistru ir šias pareigas ėjo iki sovietinės okupacijos. Tuo metu jis aktyviai reikėsi Tautininkų sąjungos veikloje.

1940 m. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, S. Rusteika pateko į okupacinių represinių struktūrų akiratį. Liepos viduryje, prasidėjęs masiniams buvusių politikų, kariškių, saugumo pareigūnų, visuomenės veikėjų, šaulių areštams, rugpjūčio 6 d. buvo įkalintas Kauno sunkiųjų darbų kalėjime. 1941 m. gegužės 30 d. sovietinis karo tribunolas jį nuteisė mirties bausme. Birželio 22 d. prasidėjęs Vokietijos-Sovietų Sąjungos karui, S. Rusteika kartu su kitais mirtininkais buvo išvežtas į Minsko kalėjimą. Birželio 24 d. buvo duotas įsakymas kalinius sušaudyti. Atsargos pulkininkas, teisininkas, LŠS centro valdybos narys, buvęs vidaus reikalų ministras Steponas Rusteika Minsko kalėjime buvo sušaudytas vienas pirmųjų.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

PAS MUS IR APLINK MUS

Kitą savaitę išeis du „Draugo“ numeriai – ketvirtadienio ir šeštadienio. Iš anksto sveikiname skaitytojus su JAV Nepriklausomybės diena!

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) šį sekmadienį, liepos 2 d., 10 val. r. švęsime 13-tąjį eilinį sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gėdiminas Keršys. Taip pat primename, kad

lietuviškos šv. Mišios yra atnašaujamos ir kiekvieną ketvirtadienį 8:30 val. r. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės valdyba** kviečia dalyvauti Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienos paminėjime, kuris įvyks liepos 6 d., ketvirtadienį, 12 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, prie paminklo tremtiniams atminti.

● **Piknikas** – lietuvių susiartinimo šventė vyks liepos 23 d., sekmadienį, nuo 11 val. r. Marijos Nekaltojo prasidėjimo seserų vienuolyne, 600 Liberty Highway, Putnam, CT. Šventė prasidės šv. Mišiomis sodybos pievoje. 12 val. p. p. – pietūs (kugelis, rūkytos karkos, šaltibarščiai, dešros su kopūstais), nuo 1 val. p. p. – užsiėmimai ir pramogos (Neringos stovyklautojų pasirodymas, skrybėlių paradas ir konkursas, didžiųjų dovanų traukimas). Laukiame atvykstant visų!

Įamžinti prisiminimai
Sunku patikėti, kad jau praėjo metai nuo XV šokių šventės Baltimorėje, kurioje dalyvavo 1 800 šokėjų, o ją stebėjo tūkstančiai žiūrovų. Vienerių metų jubiliejui sukurtas video filmas, kurį bus galima žiūrėti internetu pirmadienį, liepos 3 dieną.

O šį savaitgalį Baltimorėje bus pirmoji šios šventės vaizduotės peržiūra. Ji įvyks penktadienį, birželio 30 dieną, 7 val. v. Baltijos lietuvių namuose (Lithuanian Hall Association Inc., 851 Hollins Street, Baltimore, MD 21201). Bus lietuviško maisto bei alaus, peržiūrą lydės muzika ir šokiai.

Daugiau informacijos suteiks Jonas Howes: spec.projektai@javlb.org.

Kviečia jubiliejinės stovyklos!

Jubiliejaus ženklą ir Custer Michigano stovyklos plakatą sukūrė sesė Sigita Penikaitė.

2018 m. lietuviškoji skautija švęs savo veiklos šimtmetį

Ta proga LSS rengia dvi dešimtąsias Tautines stovyklas (X – TS).

2018 m. sausio 2–12 dienomis (X–TS) vyks Australijoje, netoli Melbourne, o kita X–TS 2018 m. liepos 29 – rugpjūčio 8 dienomis vyks netoli Custer miestelio, Michigano valstijoje.

Trečiąją Tautinę stovyklą „Laužų karta“ rengia Lietuvos skautai Rumšiškėse 2018 m. liepos 14–22 dienomis.

Skatiname visus brolius ir seses jubiliejiniais metais dalyvauti bent vienoje Tautinėje stovykloje.

Baltasis Gandras

kviečia visus Lietuvių skautų sąjungos (LSS) narius – mažus ir didelius, tėvelius ir senelius, skautus ir skaites – šią vasarą, liepos 15–29 dienomis kartu stovyklauti gražuose Rako miškuose.

Daugiau informacijos ir registracijos anketos tinklalapyje: www.camprakas.org

<http://draugokalendarius.org>

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

Skaitykite DRAUGĄ
www.draugas.org
4545 W 63 Street,
Chicago, IL 60629
773-585-9500

Lietuvos himnas – aplink pasaulį

2016 m. himno giedojimo akimirka.

Rengėjų nuotr.

Tęsiame labai gražią ir unikalią tradiciją – liepos 6-ąją lietuviai visame pasaulyje, kad ir kur bebūtų, vienu metu kviečiami giedoti Lietuvos himną. Ketvirtadienį, liepos 6-ąją, 1 val. p. p. susirinkime prie Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke. Pasipuoškime lietuviška atributika. Po himno giedojimo – vaisės parapijos salėje.